İnhisar memurları arasında değişiklik olmayacaktır. Vekil Bey beyanatında bu noktayı teyit ediyor.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Silâhları bırakma meselesinden çıkan ihtilâf neticesinde İngiliz kabinesinde buhran olacağı Londrada söyleniyor.

FİYATI 5 KURUŞTUR — 8 inci sene No. 2795 — PAZARTESİ — 20 TEŞRİNİSANİ 1933 — Tel: { Müdür: 24318, Yazı işleri müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

Başvekil mühim beyanatta bulundu; bugün geliyorlar

Üniversite Açıldı...

İstanbul Üniversitesi Muhterem Maarif Vekili Hikmet Beyin güzel bir nutkile açıldı. Büyük Gazi Cümhuriyetin onuncu yıldönümü münasebetile söyledikleri hitabede yeni mesaî seneleri için millete kültür hedefini işaret etmişti. Dünyanın eski medeniyet kaynağına sahip olan, o medeniyeti her tarafa yayan, fakat kendi medeniyet tarihinde duraklıyan Türk milletini en taze, en ileri ve en kuvvetli bir medeniyet kaynağı yapmak için de gene müspet ilim ve güzel sanatın birer şule olduğunu söylemişlerdi.

Büyük Gazinin büyük milletine işaret ettiği bu hedef karşısında İstanbul Üniversitesinin evvelki günkü açılması yeni ve derin bir mânâ ifade ediyor.

Bir milletin hayatında, üniversite yalnız memleket gençlerini terbiye eden, onları hayat için yetiştiren bir müessese değildir. Böyle olsaydı, alelâde bir mektepten farkı olmazdı. Üniversite millî kültürün kaynağı olan müspet ilmin ocağıdır. Bu itibarla milletlerin hayatında üniversitenin rolü büyüktür.

Eski darülfunun bu vazifeyi yapamadı. Muhterem Maarif Vekili Hikmet Beyin evvelki günkü nutkunda işaret ettiği hedefe doğru yürünürse ve yürüneceğine de şüphe etmek istemiyoruz, yeni üniversite uhdesine terettüp eden vazifeyi yapacaktır.

Kıymetli Maarif Vekilinin hitabesinin dikkate çok değer olan bir noktası, yüksek tahsil meselesinde kemmiyetten ziyade keyfiyete ehemmiyet verilmesi hakkındaki direktifidir. Filhakika bu, çok yerinde bir ve şunu da söyliyelim çok zamanında bir direktiftir. Muhterem Vekil diyor ki "değersiz, zekâdan va çalışma kabiliyetinden mahrum unsurların, bu suretle mekteplerde çoğalıp sadece kalabalıkların husule getirdiği ağırlıkla ders seviyesini kendi seviyeleri derecesine düşürmeleri ve ekalliyette kalan kabiliyetli talebenin, kabiliyetleri derecesinde yüksek bir tedrise mazhar olmalarına mani olmaları" acı bir şeydir.

Böyle bir yolun âkibetini gene Hikmet Bey şu sözlerle feci bir manzara halinde gözlerimizin önünde canlandırıyor: "Binlerce ehliyetsizin bitiremiyeceği mekteplere girmesi, bin bir iltimas ve rica ile sınıf geçmeğe ve şehadetname almağa çalışması, ondan sonra da esasen meşbu iş sahalarına girip gene bin bir iltimas ve rica ile yer edinmeğe uğraşması ve muvaffak olamayınca onları yetiştiren camia içinde bir yük ve karışıklık unsuru olması ne acı şeydir.,,

Üniversite hiç bir zaman bu yola gitmemelidir. Sırası gelmişken şunu da söyliyelim ki bu işin muvaffak olması için mümasil müesseselerin de alınacak tedbirleri almaları lâzımdır. Eğer bütün memleketin yüksek tahsil seviyesinde bu muvazenesizlik olursa, o zaman gaye kaybolur.

Hükûmetin bu bütçe darlığı içinde üniversite için ayırdığı tahsisat mühim bir yekûn teşkil eder. Hiç bir memleket ilim için bu kadar ağır maddî fedakârlığa katlanmamıştır. Binaenaleyh. bütün gözler yeni ilim ocağımızı tevdi ettiğimiz ellerde olacaktır. Vekil Beyle beraber temenni ederiz ki daima üniversitemizin "yarın" ı "bugün" ünden daha iyi olsun.

Ahmet ŞÜKRÜ

İsmet Pş. Hz. bugün şehrimize avdet ediyorlar

Başvekil Hz. kömür havzasındaki intibalarını Milliyet'e anlatıyor

İsmet Pş. Hz. havzayı nasıl buldular?

ZONGULDAK, 19 (Milliyet) — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri, İktısat Vekili Celâl Bey, meb'us beyler ve diğer zevat bugün Gülcemal vapuru ile İstanbula müteveccihen hareket ettiler.

İsmet Paşa Hazretleri Gülcemalde kömür havzasındaki tetkikleri etrafında (Milliyet) e atideki beyanatta bulundu:

"— Kömür havzasını tanımak için iki üç gün çalıştım. Yerinde görüşlerim çok istifadeli oldu. İnkişaf halinde bulunan şehrin, havzanın servet ve sanayii dikkati açık bir surette celbetmektedir. Geldiğimden çok memnun oldum. Ereğlide, Kozlu'da ve Zonguldakta halkın alâkasından ve muhabbetinden çok mütehassis oldum. Büyük şirketlerde, madenci müteşebbislerde kömür havzasının en doğru bir surette istifade etmek için hissettiğim tekayyüt, havzanın inkişafı için çok iyi alâmettir. Amelenin çalışkanlığı, intizamı ayrıca dikkatimi celbetti. Her şeyden evvel maden

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Tıp talebesi dün ilk dersi alırken

Maarif Vekili dün gitti

Üniversitede dün derslere başlandı ve vekilin riyasetinde bir içtima yapıldı

Üniversitede dün sabahtan itibaren derslere başlanmıştır. Bu sene devam meburî olduğu için fakültelerde daha fazla bir kalabalık göze çarpıyordu. Devam mecburiyetini kontrol için fakültelere kâfi miktarda asistan alınmıştır. Her sene olduğu gibi bu sene de en fazla kalabalık olan fakülteler Hukuk ve Tıptır. Hukuk Fakültesinin yalnız birinci sınıfında bu sene (700) talebe vardır. Dün her fakültedede birinci derste hocalar üniversitenin açılışı münasebetile cümhuriyetin on yılda dersin taallûk ettiği mevzuda neler yaptığını anlatmışlardır.

Maarif Vekili Hikmet Bey dün sabah erkenden üniversiteye gelmiş ve bazı derslerde bulunmuştur. Öğleden sonra, dekatların iştirakile, vekil beyin riyasetinde bir toplantı yapılmış ve üniversiteye ait umumî meseleler görüşülmüştür. Vekil Bey dün akşamki trenle Ankaraya hareket etmiştir. İstasyonda üniversite rektörü, dekatlar ve porfesörler tarafından uğurlanmıştır.

Vekil Bey, Ankaraya gidince, vekâlet umum müdürlüklerinde yapılacak yeni tayinler işi ile meşgul olacaktır.

Yurdun kapısında..

Kız Talebe Yurdu açıldı

Yurt, memleketteki büyük bir ihtiyaca cevap vermiş oluyor

Kadınlar Birliğinin himayesinde Şehzadebaşında açılan Kız Talebe Yurdunun küşat resmi dün öğleden sonra saat 16 da yapılmıştır.

Merasimde Vali ve Belediye Reisi Muhittin Bey, belediye azaları ve daha bir çok zevat hazır bulunmuşlardır. Vali Bey müessesenin kapısındaki kordeleyi kesmiş ve yurda muvaffa-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Tevfik Rüştü ve Recep Beyler

Atinayı ziyaret

Tevfik Rüştü ve Recep Beyler Atinaya gidiyorlar

Seyahatın Belgrada temdidi muhtemeldir

ATİNA, 19, (Milliyte) — Hariciye Vekilimiz doktor Tevfik Rüştü Beyle Cümhuriyet Halk Fırkası Umumî Kâtibi Recep Beyin bu ayın sonunda Atinaya geleceklerini haber aldım. Tevfik Rüştü Beyin bu seyahatine hususî bir ehemmiyet atfedilmektedir. Hariciye Vekilimiz burada Elen Başvekili ve Hariciye Nazırı ile görüşecek ve bir kaç gün kaldıktan sonra, galip bir ihtimale göre, Türkiye - Yugoslavya dostluk muahedesini imzalamak üzere Belgrada gidecektir.

Recep Bey geliyor

ANKARA, 19 (Milliyet) — Cümhuriyet Halk Fırkası Umumî Kâtibi Recep Bey yarın İstanbula hareket edecektir.

Gıdasız çocuklar

Hilâliahmerde dün bir toplantı yapıldı

2000 çocuğun iaşesi kesilecek mi ?

İlkmekteplerde Hilâliahmer tarafından iaşe edilen fakir çocukların vaziyeti tahsisat azlığından gün geçtikçe ehemmiyet kesbetmektedir. Va ziyete bir çare bulunamadığı takdirde iaşe edilen binlerce fakir talebeden çoğundan yardımın kesilmesi icap edecektir.

Ali Paşa

Dün İstanbuldaki Hilâliahmer kaza ve nahiye mümessilleri cemiyetin İstanbul merkezinde Ali Paşanın riyaseti altında bir içtima yapmışlardır. Toplantıda eldeki paranın azlığı karşısında takip edilecek yol etrafında görüşmeler yapılmıştır.

Mümessiller iaşelerine devam edilen çocukların pek ziyade fakir olduklarından bahsederek yardım kesildiği

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Herkesi heyecana Veren hadise

Cağaloğlunda yarım saat süren 3 perdelik bir dıram!

Dün Babıâli caddesinde cidden hazin bir vak'a olmuş, senelerce Cağaloğlu eczahanesini işleten merhum Şeyhületibba Nafiz Paşanın oğlu ve Türkiye bilârdo şampiyonu Hasan Nafiz Bey tecennün etmiştir.

Hâdisenin kahramanı Amca Bey

Hasan Nafiz B. doğru özlü, toksözlü, mert tavırlı ve herkesin hürmet ve muhabetini kazanmış bir zattı. Bütün Babıâli onu "Amca Bey,, diye çağırırdı.

Amca Bey başlı başına bir hususiyetti. Bilârdo masası başına geçtiği zaman en büyük zevki, en şiddetli heyecanı hissederdi. Avrupada suretihususiyede yaptırdığı istekasını gene kendine mahsus bir kutu içinde daima yanında taşırdı. İstanbulda yapılan bir şampiyona müsabakasında Türkiye bilârdo şampiyonluğunu kazanmış ve bugüne kadar da rökorunu muhafaza etmiştir.

Amca Beyin maalesef bütün dostla-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Balkan Heyeti Döndü

M. Maksimos'un Milliyet'e beyanatı

Yunan Hariciye Nazırı diyor ki :

"Türkiye ile Yunanistan arasında hudutları hemen hemen kaldırmak imkânı olacaktır,,

Nazır, Bulgarların Adalar denizinde istediği mahreç işinin iç yüzünü anlatıyor

[Arkadaşımız Mecdi Sadrettin B. Atinadan ayrılmadan evvel Elen Hariciye Nazırı M. Maksimos Cenaplarile bir mülâkat yapmıştır. Bu mülâkatı neşrediyoruz:]

Türk - Yunan dostluğunun hararetli taraftarı ve bu dostluğun en geniş mikyasta inkişafı için çalışanlar arasında mümtaz bir mevki alan Elen Hariciye Nazırı M. Maksimos'un odasındayım.

Muhterem nâzır kendisine mahsus bir sadelikle yeni Türkiyeye ve bu güzel memleketi idare edenlere karşı duyduğu hayranlığı anlatıyor. Ankarada imzalanan misakın iki dost devlet politikasında açtığı mes'ut çığıra işaret ederek ilâve ediyor:

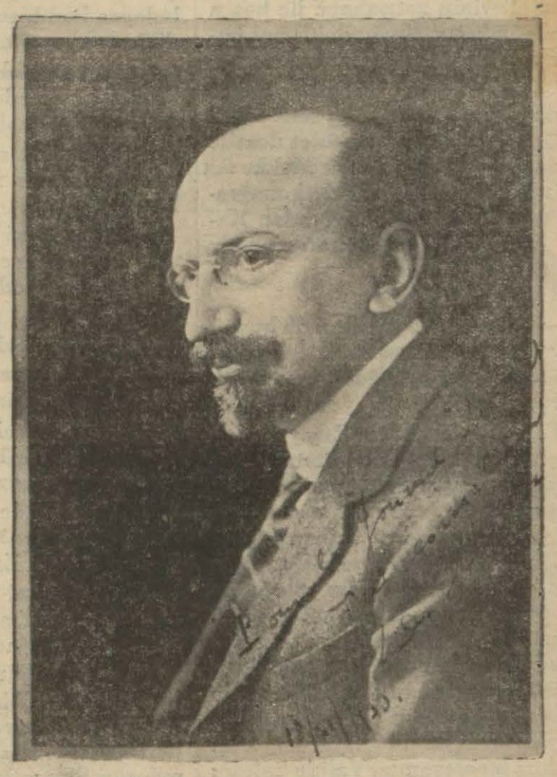

Yunan Hariciye Nazırı M. Maksimos Cenaplarının gazetemize ihda ettikleri bir fotoğrafisi

— Muhtelit Mübadele Komisyonu

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Amerika - Rusya arasında ticarî müzakerat başlıyor

M. Litvinof beyanatında iktısadî ve harsî teşriki mesaiden bahsediyor

VASHİNGTON, 19. A. A. — Litvinof yoldaş dün M. Morgantau ve M. Bullit ile görüşmüştür. Haber verildiğine göre bazı ticarî müzakereler hazırlanmaktadır.

Dünyanın her tarafındaki Amerika siyasî mümessillerine talimat gönderilerek Sovyet pasaportlarının tanınması bildirilmiş, Sovyet meslektaşları ile samimî münasebetler de bulunmaları tavsiye edilmiştir.

M. Rooseevlt'in nutku

VASHİNGTON, 19 .A. A. — Savannal'da bir nutuk söyliyen Roosevelt, Sovyet Rusyanın tanınmış olmasının dünya sulhuna yardım edeceğini söylemiştir. Nutuk, bilhassa cümhurreisinin kendi para siyasetinin müdafaasına has-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Dünkü toplantıdan kıymetli bir intiba

Türk spor gençliği nereye ve hangi hedeflere gidiyor

Türkiye birinciliklerini kazanan gençler şerefine dün bir toplantı yapıldı

Beyazıt mebusu Halit Beyin şayanı dikkat bir nutku

Cümhuriyet Halk Fırkası İdare heyeti dün saat 16 da İstanbul Türkiye birinciliklerini kazanan sporcular şerefine bir konser ve çay verdi. Davetliler arasında Maarif Vekil Hikmet, Beyazıt meb'usu Halit, Manisa meb'usu Sabri, İstanbul meb'usu Salah Cimcoz, İstanbul Valisi Muhittin Beylerle Galip Paşa, fırka idare heyeti, ve Şehir Meclisi azaları bulunuyordu. Toplantıda bütün Türkiye birincileri de hazırdılar.

Orkestra evvelâ İstiklâl marşını çaldı ve ayakta dinlendi. Bundan sonra Cevdet Kerim Bey bu birincilikleri İstanbula kazandıran gençlere teşekkür ve mensup oldukları klüpleri tebrik etti.

Cevdet Kerim Bey sözü spor teşkilâtı ikinci reisi ve Beyazıt meb'usu Halit Beye bıraktı. Halit Bey, sporculuğumuz noktasından mühim olan şu nutku irat etti:

Halit Beyin nutku

" Türkiyede spor teşkilâtı bilhassa Cümhuriyet idaremizde en mühim işler arasında yer tutmuştur. Başlanması lâ-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Tarihî tefrika: 157

Yıldızdan Ordu Köşkune

Yazan : S. N. Her hakkı (Milliyet) indir.

Yusuf Izzettin Ef.nin boşboğazlığı

6

Mitat Paşa, Koca Rüştü Paşaya yazdığı mahremane tezkereden hiç bahsetmiyor! — Yusuf İzzettin Efendinin istihzasını, Mitat Paşaya söyliyorlar!

Kaptan Paşa da gelip meclis tamam olunca Hüseyin Avni Paşa, açılmıştı; Kayserili Ahmet Paşaya:

— Belki mesmuudevletleri olmuştur. Hünkâr, bugün, erkenden paşa biraderimizi davet etmiş, uzun boylu hasbihallerde bulunulmuş ta, Paşa Hz.leri onu anlatıyorlardı.

Demesile Kayserili Ahmet Paşa, hemen şu cevabı vermişti:

— Evet! Bugün Mekke Kadısı Eyüplü Ali Sati' Efendinin oğlunu görmüştüm. Yusuf İzzettin Efendinin dairesinde imiş, Mitat Paşa Hazretlerinin zatışahane ile hoşça bir mülâkatta bulunduklarını haber almış olduğunu hikâye etmişti.

"Yusuf İzzettin Efendi, Sultan Azizin cülûsundan üç sene evvel doğmuş, eski fena bir âdet ilcasile abasının cülûsuna kadar Mekke Kadısı Efendinin Eyüpteki konağında saklı tutulmuş olduğundan Kadı Efendinin oğlu ile kardeşçe bir münasebtleri vardı.,,

Hüseyin Avni Paşa:

— Demek ki zatıâlileri de bu mülâkatı haber almışsınız! İşte Paşa Hz.leri, Nasıl olduğunu beyan buyuruyorlar !

Diyerek sözü Mitat Paşaya bırakmıştı. Bunun üzerine Mitat Paşaya bırakmıştı. Bunun üzerine Mitat Paşa; Sultan Aziz ile aralarında geçen lâkırdıları ve Sultan Aziz, müşkülâtı hazıranın vehametini idrâk ile ciddî ıslahat için yola yattığını ve kanunuesasinin kabul ve ilânına, meşrutiyetin tesisine muvafakat eylediğini ve ancak şimdilik şu ateşli, müstacel dırıltıları, badireleri bertaraf etmeğe çalışmasını âdeta yalvarır gibi dilediğini söyledi. Yalnız bu meyanda, Valide Sultanı görüp muslihane tesviyeiümura himmet etmesi hakkında Koca Rüştü ye yazdığı hususî mahrem tezkereden hiç bahsetmedi. Çünkü bu temennisinin, Hüseyin Avni Paşadan gizli tutulmasını kendi kalemile, el yazısile yazmıştı!

Ya o bu kalemden mizaçlı Koca Rüştü, bu tezkereyi ifşa edivermişse, ne olacaktı? O hiddetli, azametli Saraskere karşı, ne diyebilecekti?

Bu düşünce ile Mitat Paşanın yüreği atıyor, şakakları zonkluyordu. Mitat Paşa, sözüne nihayet vereceği sırada Hüseyin Avni Paşa:

— Bendenizin Yusuf İzzetinden dinlediğim de aynen böyledir, dedi. Fakat o budalanın hakkırdevletlerinde geveliyerek itlâk ettiği na hoş lakırdıları söylemekten ictinap ederim. Zatıseniyelerini istihzaen söylediklerini bilseniz, Allah bilir, tahammül buyuramazsınız, bir daha ne babasının, ne de oğlunun yüzlerini görmek, sözlerini işitmek istemezsiniz! Şehzade Efendinin söylediği lâfların en hafifi babasının çok akıllı, anlayışlı sanıp halbuki kolayca kandırıverdiğini, asıl dilediği para meselesi için sizden kuvvetli vaatler aldığını, kanunuesasi ilânını terviç eder gibi görünmüş ise de şu furtınalar yatıştıktan sonraya bırakmak suretile güzelce aldattığını ve ilh. zımnında istihzalardır.

Hüseyin Avni Paşa, Mitat Paşanın cevap vermesinde vakit bırakmıyor, devam ediyordu:

— Mücerrebi tecrübe etmek gerekmez. Zatıdevletlerinin ve bizim kaç defalar başımıza gelenleri ve Mahmut Nedim ve İgnatiyef'in tuzaklarile bu millet ve memleketin başına getirilen felâketleri elbette unutamayız. Benim, İspartaya; Şirvanî zade Rüştü Paşanın Hicaza, Müşür Divitçi İsmail Paşanın Trabzona, Zatıseniyelerinin Sivasa, Şehremini Haydar ve Mabeyin başkâtibi Emin Beylerin ve Zaptiye Nazırı Hasan Paşanın şura buraya nefi ve ibatlarını bir lâhzada irade eden ve bizi alelâcele kışta kıyamette yola verdikten sonra, ne hikmete mebni ise bilemem, zatısamilerini Sivasa kadar gitmekten affile Edirneye gönderen o, değilmidir? 1291 senesinde Şirvanî zadenin konağında zatıdevletlerile hasvükelâdan mürekkep encümeni mahsusta ahvalidevletin ıslahı kanunuesasi tarzında mes'uliyet vükelâyı mübeyyin kaleme aldığınız lâyihanın işitilmesi üzerine Şirvaninin sadaretten azlile Halep ve zatrülyalarının Selânik valiliklerine ibatları hatırlardan çıkar şey midir?

Bitmedi)

Yarın:

Yusuf İzzettin Ef.nin boşboğazlığı

7

Tarihten ibret almalı! — Fuat Paşa, sadaretten nasıl azledilmişti? — Hidiv İsmail Paşa ile Abdülâziz.

Balkan haberleri

Yugoslav ve Bulgar krallarının mülâkatı

Mülâkat ve resmî ziyaret bu ay sonunda yapılacak

ZAGREB, 19 (Milliyet) — Bulgar ve Yugoslav krallarının mülâkatı gelecek ay nihayetinde olacaktır. Bulgar kral ve kraliçesi resmen Yugoslavya ailei kraliyesini ziyaret edeceklerdir.

Her iki memleket hükümdarlarının ziyaretlerinden biraz sonra Bulgar papasları da Yugoslavyaya gideceklerdir.

Yunan Reisicümhuru

ATINA, 19 — Affın resmen ilânı pazartesiye kalmıştır. Başvekilin muhalifler ile yaptığı itilâf , Meb'usan meclisi işlerini normal bir vaziyete sokmuştur.

Bir müddettenberi Viyanada tedavide bulunan Yunan Reisicümhuru M. Zaimisin bugün Atinaya avdet etmesi beklenmektedir.

BELGRAT, 19 (Milliyet) — Atinaya avdet e[illegible]nekte olan Yunan Reisicümhuru [illegible]mis Belgrattan geçmiştir.

Mö[illegible]inetekkiren seyahat e[illegible]

P[illegible]lgratta

[illegible] Buda-

[illegible]lgar

[illegible]

mektebi i[illegible]

lan 350 çeki [illegible]

salı günü saat 15 te p[illegible]

satın alınacaktır. Şartnames[illegible]

tinde misafir kalmışlardır. Bugün Politika gazetesi şereflerine bir öğle, akşam da Bulgar — Yugoslav cemiyeti bir ziyafet vermişlerdir.

Bu'garistanda maaşlar

SOFYA, 19 (Milliyet) — Sofyada eylûl, diğer mıntakalarda da ağustos maaşının bu ayın 25 — 26 sı arasında tediye edileceği Bulgar millî bankası tarafından bildirilmiştir.

Köylülerin borcu için

BELGRAT, 19 (Milliyet) — Mebuslardan Kojul, köy borçlarının tahkiki hakkında başvekil M. Sarşkiç ile görüşmüştür.

Buradaki iktısadî ve siyasî makamat bu meselelerin halline çok ehemmiyet vermektedir.

Fırıncı'ar grev mi yapacaklar?

SOFYA, 19 (Milliyet) — Bulgaristanda fırınlarda çıkan her ekmeğe hükûmet birer marka yapıştırmaktadır. Bu markalar birer lev kıymetindedir. Sofya ve memleket dahilindeki fırıncılar bu vergiden çok endişeye düşmüşlerdir. Bunun kaldırılması için Fırıncılar Cemiyeti bir kaç defa Başvekil M. [illegible]şanov'a müracaat etmişlerdir.

[illegible]gün burada Fırıncılar Cemiyeti[illegible]dettiği bir içtimada, kânunuev[illegible]nde grev yapılmasına karar

(Devamı 6 ıncı sahifede)

HARICI HABERLER

İngilterede Buhran mı?

Gazeteler kabine buhranından bahsediyorlar

LONDRA, 19. A. A. — Sunday - Referes ile Sunday Dispatch kabinede silâhları bırakma meselesinden dolayi çıkan ihtilâf neticesinde bir buhran olacağına dair şayiaları kaydetmektedir. Sir Simon'un konferansın muvaffakiyetsizliğinden mesul tutularak istifa ettirilmesi muhtemeldir .

" Müfrit muhafazakârların tazziki altında başvekil hariciye nazırından ayrıldığı taktirde Sir Con Simon'ın liberal fırkası muhalefete geçecektir.

İran hava kuvvetleri için İsveç muallimleri

İSTİKHOLM, 19. A. A. — Gazeteler, İran hava kuvvetleri talim ve terbiye işlerinde kullanılmak üzere dört veya beş İsveç tayyarecisinin tayini hususunda müzakereler yapıldığını yazmaktadırlar. Esasen İran hava işlerinde çalışan bir çok İsveç tayyarecileri vardır. İran jandarmasını tensik eden, tren yollarını yapan İsveçlilerdir.

Mısır hava filosunun iki tayyaresi yandı

LE BOURGET, 19 (A.A.) — Mısır hava kuvvetlerine mensup İngiliz filosunun yedi tayyaresi buraya gelmişlerdir. Tayyarelerden bir tanesi, Rouen'de yanarak düşmüş ve içindeki iki kişi yanmıştır. Bir başka tayyare de Abbeville mıntakasında düşmüş ve yanmıştır. Fakat içindekilere bir şey olmamıştır.

İnhisarlarda Değişiklik yok

Memurlar istikballerinden emin olabilirler

ANKARA, 19. A. A. — İnhisarlarda yeni teşkilât yapılacağı hakkındaki neşriyat etrafında soru-

lan suale gümrük ve inhisarlar Vekili Ali Rana Bey şu cevabı vermiştir :

" Değişmesi mevzuubahs olan teşkilât yalnız inhisarlar umumî müdürlüğünün merkezi teşkilâtıdır.

Merkezi idarede bazı şubelerin birleştirilmesi ve bu şubelerin taksimatında tadilât yapılması mütehassıslar tarafından teklif edilmiştir.

Yeni bir tensikat yapılacağı haberleri doğru değildir. Memurlar hakkında düşünülen şey, kendilerinin istikballerinden emin olarak işlerine başlanmalarını temin edecek esasları tespit etmektir. Bunun için icabeden kanun ve nizamname lâyihaları hazırlanmaktadır."

Benzine ispirto

Bu esasın mümkün olabileceği tesbit edildi

Ticaret Odasının yeni bir yakılacak madde vücuda getirilmek üzere benzine ispirto karıştırılması tasavvuru etrafındaki tetkikatı müspet netice vermek suretile bitmiştir.

Oda, bu maksatla şehrimizdeki alâkadarların mütalealarını aldığı gibi, Londrada bu işle iştigal eden bir müesseseden de malûmat istihsal etmiş, başka memleketlerde bunun nasıl yapıldığını tetkik eylemiş ve neticede bu işin mümkün olduğu anlaşılmıştır.

Benzine ispirto karıştırılmak suretile yeni bir yakılacak madde vücude getirilmesi işine yılbaşından itibaren başlanacaktır. Bu itibarla yerli ispirto fabrikalarımızın ispirto istihsalâtını arttırmaları ve yeni fabrikalar vücuda getirilmesi temenni edilmektedir.

Yüzüne tükürdüğü için

İZMİR, 19 (Milliyet) — Altmış beş yaşında Karslı hamal Ali, yüzüne tüküren Bohoru pıçakla yaraladı.

Ajansın Paris muhabirliği

ANKARA, 19 (Milliyet) — Anadolu ajansı Paris muhabirliğine tayin edilen mezkûr müessese sermuharriri Kemalettin Kâmi Bey bu akşam yeni vazifesine müteveccihen hareket etti.

Yerli mallar haftası için

ANKARA, 19 (Telefonla) — Yerli mallar haftasında vitrin müsabakasına iştirak edecek olan ticarethanelerden Ankarada şimdiye kadar 43 ticarethane ticaret odasına kaydedilmişlerdir.

Amerikalılar tütün alıyor

İZMİR, 19 (Milliyet) — Amerikan kumpanyası üç günde Ödemiş havalisinden 45, 50 kuruştan 200 bin kilo tütün satın almıştır.

Bir Fransız arkeoloğu İzmirde

İZMİR, 19 (Milliyet) — Fransız arkeoloji profesörü Mösyö Gabriel tetkikatta bulunmak üzere şehrimize gelmiştir.

Mösyö Gabriel Fransızların da garbî Anadoluda hafriyatta bulunmak istediklerini söylemiştir.

Siyasî faaliyet Durmadı

Cenevrede vaziyeti aydınlatmak için uğraşılıyor

CENEVRE, 19 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Siyasî faaliyet azalmış fakat durmamıştır. Sabahleyin birisi Sir John Simon ile M. Henderson birisi M. Di Soranzna ile M. Massiszli arasında iki mülâkat olmuştur.

Saat 16 da M. Hendersonun nezdinde M. Eden Sir John Simon, M. Polbonkur, M. Di Sornazna toplanacaklardır.

Vaziyeti aydınlatmak için bir gayret sarfedilecektir. Havas ajansının muhabirine göre, dün M. Pol Bonkurun yaptığı beyanattan sonra Fransız hükûmetinin vaziyeti tam bir vuzuh kesbetmiştir.

Sir John Simonun vaziyeti daha müşkül görünüyor.

Görünüşe nazaran İngiltere hükûmeti tecrübe ile olsun, mantık ile olsun müdafaası en güç vaziyeti ihtiyar etmiş gibi görünüyor.

Almanya mevcut olmadan Cenevrede yapılan bütün mesainin lüzumsuz olduğunu söyliyen İtalyanın vaziyeti tasvip edilmemekle beraber anlaşılır bir vaziyettir.

Haber verildiğinin aksine olarak M. Henderson talebini kabul ederek Pol Bonkur 14,10 da Sir John Simonun bildirdiği ve bütün devletler tarafından kabul edilen esas dahilinde müzakereler devam ettiği müddetçe Cenevrede kalacaktır .

İspanyada Hadiseler

Primo de Rivara'nın oğlu tevkif edildi

MADRİT, 19. A. A. — İntihap müna sebetile birçok hadiseler olmuştur. Valence'de ilânlar yapıştıran propagandacılara meçhul kimseler ateş açmışlardır. Bir ölü, 5 yaralı vardır. Cadix civarında bir köyde eski diktatörün oğlu olup mahalli belediye reisini tehdit eden Miguel Primo de Rivera tevkif edilmiştir.

Kadınlar da rey veriyorlar

MADRİD, 19 .A. A. — Saat yediden itibaren müntehipler intahabat bürolarına hücum etmişlerdir. İlk defa olarak kadınlarda intahabata iştirak etmektedir.

Ölenler var

BARCELON, 19.A. A. — Merkezdeki intihabat bürosunda birkaç hadise olmuştur. Üç rey sandığı kırıldığından intihabat durdurulmuştur.

Barcelon civarında Tarrasa'da, otomobilinde rey verdirmek üzere birkaç hemşire getiren bir senayicinin otomobilini meçhul şahıslar durdurmuşlar bir kadın ölmüş, silâhlar patlamıştır.

Silâhsızlanma Meselesi

İtalyanın son vaziyeti nasıl görülüyor?

CENEVRE, 19. A. A. — M. Henderson, dün sabah Sir John Simon ve M. Eden ile, öğleden sonra da M. Paul Boncour, M. Massigli ve Di Soragna ile görüştüğünü bildirmiştir.

Konferans reisi ile muhatapları vaziyeti esaslı bir şekilde tetkik etmişlerdir.

M. Henderson, yarın Sir John Simon'un saat 14,10 da namlarına beyanatta bulunduğu devletler murahhaslarile görüşecektir.

İtalyanın vaziyeti

PARİS, 19. A. A. — Yarı resmî mehafil, İtalya'nın Cenevreden ayrılacağına dair olan haberlere karşı çok şiddetli bir aksülamel yapmışlardır .

Roma, sadece silâhları bırakma meselesi hakkında Almanya iştirak etmedikçe her münakaşanın lüzumsuz olduğu kanaatindedir. İtalyanın herhangi bir konferanstan evvel dört büyük devlet arasında siyasî yollarla görüşmeler açılmasının zamanı geldiği kanaatinde olduğunu bildireceği zannediliyor.

Mühim bir hadise

CENEVRE, 19.A.A. — M. Boncourun matbuat mümessillerine vaki beyanatı ile M. Henderson'un tebliği, dün Cenevrenin en mühim iki hadisesi olmuş ve en mühim iki vesikasını teşkil etmiştir.

M. Goemboes ve M. Mussolini

BUDAPEŞTE, 19 (A.A.) — M. Mussolini şerefine "Millî iş haftası,, münasebetile verilen ziyafette, M. Goemboes demiştir ki:

"— M. Mussolininin modelim olduğunu kabul ederim. Eseri takip zahmetine değer bir şahsiyetin faaliyetini maalmemnuniye takip ederim. M. Mussolininin millî işleri takipte göstermiş olduğu telâkkiye tamamen biz de iştirak ediyoruz.,,

Amerika altın esasına dönecek mi?

VAŞINGTON, 19 (A.A.) — Amerikan ticaret odaları meclisi, M. Roosevelt'in nakit meselesinde ittihaz etmiş olduğu tedbirleri tenkit eden ve hemen altın esasına dönmeyi ve para meselesinde şimdiye kadar yapılmış olan tecrübelerin terkedilmesini tavsiye eyliyen bir karar sureti kabul etmiştir.

SON DAKİKA

Ankara ve Istanbul valilerine, emniyet müdürlerine takdirname..

ANKARA, 19 (Telefonla) — Cümhuriyetin onuncu yıldönümü bayramında yapılan tezahürat esnasında asayiş ve intizamın korunmasında ve bilhassa bayram günleri zarfında memleketimizi ziyaret eden muhtelif devletler ricalinin ağırlanmasında gösterdikleri büyük alâka, dikkat ve intizamdan dolayı Ankara Valisi Nevzat, Istanbul Valisi Muhittin, Ankara Emniyet Müdürü Salih, İstanbul Emniyet Müdürü Fehmi Beyler takdirname ile ve İzmir, Bursa, Çanakkale Valilerine teşekkür edilmek suretile taltifleri bütün idare amirlerile jandarma ve polis amir ve memurlarının takdir edilmesi Heyetivekilece kararlaştırılmıştır.

Mecliste bugün ne görüşülecek?

ANKARA, 19 (Telefonla) — Meclisin yarınki içtimaında hayvanlar vergisi kanununun ikinci maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyihası müzakere edilecektir. Lâyiha hayvanlar vergisi kanununun iki maddesi arasındaki mübayenetı izaleye matuftur. Fıkranın şu şekilde tadili teklif olunmaktadır:

"Her mahallin yoklamasının hitamından sonra 18 inci madde mucibince tayin olunan taksit müddetlerinin nihayetine kadar geçecek müddet içinde kayıt harici kaldıkları anlaşılan hayvanlar mektum addolunarak beş misli vergiye tabi tutulur.,,

Bir kamyon dereye yuvarlandı

İZMİR, 19 (Milliyet) — Ayvalığa giden 14 numaralı kamyon yedi koyunlar köprüsünden geçerken dereye yuvarlanmıştır. Yolculardan beş kişi ve şoför ağır surette yaralanmışlardır. Diğer yolcuların yaraları hafiftir.

Yaralılar Balıkesir memleket hastanesine nakledilmişlerdir.

Uzunköprüde kurtuluş bayramı

UZUNKÖPPRÜ, 19. A. A. — Uzunköprünün kurtuluşunun on birinci yıl dönümü dün parlak bir surette kutlulanmıştır. Mütareke yılının feci tahribatına sahne olan Uzunköprü halkı bu mesut yıl dönümünü emsalsiz tezahüratla yaşamıştır.

Mersinde ilk kadın hukukçu

MERSİN, 19. A. A. — Mersin asliye ceza mahkemesi aza mülâzimliğine tayin edilen Seniha Fevzi Hanım dün şehrimize gelerek vazifesine başlamıştır. Seniha Hanım Mersine tayin edilen ilk kadın hukukçudur.

İzmirde iktısat ve tasarruf haftası

İZMİR, 19. A. A. — Birinci kânunun 12 inci salı günü başlıyacak olan tasarruf ve yerli malı haftası proğramını hazırlamak üzere Vali Kâzım Paşanın riyasetinde bir toplantı yapılmıştır.

Bu toplantıda hazırlanacak olan programın ana hatları tesbit edilmiş, gerek proğramı hazırlamak ve gerekse tatbikatına nezaret etmek üzere ihzarî bir komite dahi seçilmiştir.

Ayasofyadaki mozayıkler

Mozayıklerin çıkarılması, güzel sanatlar tarihinin en mühim bir hadisesidir

İki seneden beri Ayasofya camiinin Hasırovası denilen yerindeki mozayıkleri meydana çıkarmakla meşgul olan Amerikan Bizantiyen Enstitüsü profesörlerinden M. Vittemore'un birinci devre mesaisi nihayete ermiş ve Fatih devrinden beri kapalı olan mozayikler dün açılmıştır.

Profesör gazetecilere ve ecnebi muhabirlere izahat veriyor

San'at tarihinde bir hâdise teşkil eden bu eserler Narteks mozayikleridir. Narteks'teki en büyük mozayik kral kapısı üzerinde bulunan ve altıncı asra ait olan bu tablo cidden nefis bir eserdir.

Tabloda Hazreti İsâ muhteşem bir taht üzerinde oturmuş olarak gösterilmektedir. Hazreti İsânın sağında bir madalyon içinde Meryem Ana'nın solunda da Cebrail Aleyhisselâmın birer büstü vardır. Tahtın ayak ucunda İmparator Altıncı Leon, diz çökmüş bir vaziyette Hazreti İsâya Ayasofya'nın anahtarlarını takdim etmektedir. Profesör Vittemore bu hususta bize demiştir ki:

— Ayasofya mozaiklerinin meydana çıkarılması güzel san'atlar tarihinin en mühim hâdiselerinden biridir. Fatihten beri Harthex mozaiklerinin yüzünü kimse görmemişti.

Cümhuriyet hükûmetinin guzel san'atlara verdiği yüksek ehemmiyet sayesindedir ki bugün bu mozaikler meydana çıkarılıyor. Bunun için bütün beynelmilel san'atlar muhipleri Türkiyeye minnettardır.

Methalin şimal ve cenup kapılarındaki mozaikler 6 ıncı asrı milâdide yapılmıştır. İç kapının üstündeki mozaikler 9 uncu asırda yapılmıştır. Allahın oğlunun ayaklarına kapanan imparator 886 den 912 ye kadar Bizans tahtını işgal etmiş olan 6 ıncı Leondur. Bu bize gerek Yunanistan ve gerek Romada bu asırlarda merkezi hükûmet san'atlarının iki şehir san'atlarından çok yüksek olduğunu öğretiyor ve şimdiye kadar Yunan güzel san'atları ve mozaikleri hakkındaki fikirleri tamamiyle zirüzeber ediyor.

İşin şayanı şükran ciheti Türkler bu mozaikleri çok iyi muhafaza etmişlerdir. Üzerlerini tahrip etmeksizin kapatmışlardır. İhtimal Türkler bu mozaiklerin üzerlerini kapatmasalardı bugüne kadar bunlar bu kadar iyi muhafaza edilemiyecekti.

Biz bunları meydana çıkarmak için ne hamızî ve ne de kalevî bir madde kullanmadık. Yalnız demirle kazıyarak çıkardık. Bu seneki çalışmamız hakkında bu ay nihayetinde Oxford Üniversitesine raporumu vereceğim. İnşallah gelecek sene mseaimizi ikmal ederiz."

Güzel Sanatlar Akademisi talebesi Ayasofyaya gelmişler ve mozayikleri görmüşlerdir. Profesör Vittemore mozayikler hakkında kendilerine bir konferans vermiş ve bu eserlerin san'at kıymetini anlatmıştır.

Profesör iki güne kadar Amerikaya hareket edecek, ilk yazda avdet edip Ayasofyadaki fesaisine tekrar başlıyacaktır.

Bu mesainin neticesinde de Narteks methalindeki büyük tablo meydana çıkarılacaktır. Bundan sonra Ayasofyanın içindeki mozayiklerin meydana çıkarılmasına başlanacaktır.

Erzurumda yerli mallar sergisi

ERZURUM, 19 (A.A.) — Şehrimizde tasarruf hazırlıklarına başlanmıştır.

Tasarruf haftası müddetince devam etmek üzere bir yerli mallar sergisi açılacaktır.

Yüksek komisyonun son toplantısı

ANKARA, 19 (A.A.) — Onuncu cümhuriyet bayramı yüksek komisyonu bugün son toplantısını yaparak, fırka umumî idare heyetinin bayram çalışmaları hakkındaki takdir ve teşekkür kararını bildiren tezkere okunmuştur.

Bu toplanmada başvekâlete verilecek rapor tetkik ve kabul olunmuştur.

Ankara vilâyeti umumî sergisi

ANKARA, 19 (A.A.) — Ankara vilâyeti umumi meclis intihabatı gerek merkez ve gerek mülhakatta bugün bitmiş ve C. H. Fırkası namzetleri ittifakla seçilmişlerdir.

Tırpan

Sinemada alkış!

Geçen akşam sinemalarımızdan birinde idim. Perde üzerinde henüz film artistlerinin isimleri okunuyordu ki parterin en ön sıralarından bir alkış koptu.

Etrafımıza baktık ve biribiribize sorduk:

— Ne oluyor.Sinemaya bir millî kahraman mı girdi.

Biri izah etti:

— Artistlerden biri Ermeni imiş. Onu alkışlıyorlar.

Sinemada el çırpmak sokak ortasında çamaşır değişmek kadar gülünçtür. Bunu hırsız polis filmleri gösteren çocuk sinemalarında yapanlar vardır. Fakat kendini bilen adamların sinemada el çırpmaları bahusus bu memleketle alâkası olmıyan bir artist için nümayış yapmaları ayıptır, çirkindir ve hattâ küstahlıktır.

Bir milletten demirci çırağı,topikçi, kaldırım tellâlı çıktığı gibi sinema figüranı da çıkabilir. Sanatin de esnaflığın da iyi veyahut fenalığından sahibi mes'uldür. Fakat bunların haricinde bir sınıf insanlar vardır ki onlar mensup oldukları milletler için iftihar edilecek alkışlanacak ölmez birer âbidedirler.

Bir milletin hayatında, zaferlerinde yer tutan millî kahramanlar şaheserleri beynelmilel bir kıymet ifade eden sanatkârlar ve dâhiler bu zümredendir. Fakat sinema artistleri en meşhurları da dahil olmak üzere rejisörün elinde birer canlı kukladırlar ki şuurlu ve mağrur bir cemiyet bunlarla asla iftihar etmez.

Lilyan Harvey Almanlar için hâşa bir Göte değil Moltike bile değildir. Janet Mak Donald İngilizler için hâlâ bir işçi kızdır. Fransızlar Moris Şovalyeye sokak palyaçosu derler.

Binaenaleyh bilmem hangi rejisörün elinde numara yapan bir Ermeniyi İstanbul sinemalarında alkışlayanlar için de iftihar edilecek bir şey yoktur.

Bunu kaydettikten sonra hemen ilâve edeyim ki Ermeni aktörü alkışlıyan bu insanlar Türkiyede ve Türk tebaası olduklarını da unutuyorlar. Türk topraklarında oturan ve Türk nüfusunda kayıtlı olan insanların hâdiseleri sağlam bir Türk gibi görmeleri lâzımdır. Bu noktada gafflete tahammül edemeyiz. Vatandaşlık haklarını benimsemek için vatan duygularını bizim gibi hissetmek lâzımdır. Bizim hislerimizi incitenler ve böyle gülünç nümayişlerle içlerini meydana vuranlar bizden vatandaşlık değil dostluk bile bekliyemezler.

Unutmamalıdır ki tarih milliyet devrinin en hararetli yıllarını yaşıyor.

Burhan CAHİT

Saracoğlu Şükrü Bey

Adliye Vekili Saraçoğlu Şükrü Beye, dün , doktorlar tarafından konsultasyon yapılmıştır.

Saraçoğlu Şükrü Beyin sıhhati iyiliğe yüztutmaktadır. Vaziyetinde tehlike yoktur. Vekil Bey, daha bir kaç gün şehrimizde kalacaktır.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetvelidir)

18 Teşrinisani 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
Istkrazı dahili	96,50	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	97,50	Tramvay	—.—
Şark D. yolları	2,35	Tünel	—.—
D. Muvahhide	51.87.50	Rıhtım	17,75
Gümrükler	7,80	Anadolu I	44,40
Sayd mahî	6	„ II	46,15
Bağdat	9,25	Mümessil	50,85
T. askeriye	9,50		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,55	Telefon	11.75
„ „ Ham'line	9,70	Bomonti	18,60
„ „ Müessis	104	Terkos	26,75
Tramvay	46.50	Çimento	11,85
Anadolu Hisse	26,60	İttihat dey.	17,70
Şir. Hayriye	15	Şark dey..	1.—
Reji	3.50	Balya	1.85
		Şark m. ecza	2,85

ÇEK FİATLARI

Paris	12.06	Prağ	15.88
Londra	684,50	Viyana	4.30.25
Nüyork	77.125	Madrit	5.65,50
Milano	8,96	Berlin	197,75
Brüksel	3,39	Belgrat	34.65
Atina	82,69	Zloti	4,21
Cenevre	243.75	Peşte	3,75
Amsterdam	1.17,10	Bükreş	79.69
Sofya	65,40.50	Moskova	1083.25

NUKUT (Satış)

		Kuruş			Kuruş
20	f. Fransız	167	1	Şille. Av.	24.50
1	İsterlin	686	1	Pezeta	16
1	Dolar	127	1	Mark	49
20	Liret	223	1	Zeloti	24.—
20	f. Belçika	117	20	Ley	0.23
20	Drahmi	24	20	Dinar	46.—
20	İ. İsviçre	818	1	Çernoviç	—.—
20	Leva	25.—	1	Altın	9.32
21	Kur. Çek.	118	1	Mecidiye	0,34
1	Florin	83		Banknot	1.33

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Bir ihbar

Yerli malına ecnebi markamı koyuyorlar?

Memleketimizde yapılan bazı malların üezrlerine her hangi bir memlekette imal edilmişcesine ecnebi markası konularak satışa arzedildiğine dair bir ihbar vaki olmuştur. Alâkadar merciler tarafından bu hususta ehemmiyetle tahkikat yapılmakta ve tahkikat etrafında büyük katumiyet muhafaza edilmektedir.

Ege mıntakası tütün satışı

Ege mıntakasında 933 senesi mahsulünden satılan tütün miktarı 1,962,000 kiloyu bulmuştur. Bu miktardan:

Manisa mıntakasından 1,402,000 kilo (okkası 40 — 90 kuruştan) , Aydın mıntakasından 130,000 kilo (okkası 60—75 kuruştan) , Muğla mıntakasından 25,000 kilo (okkası 50 — 75 kuruştan), İzmir mıntakasından 405,000 kilo (okkası 45 — 85 kuruştan) satılmıştır.

Nekadar tütün sattık?

933 senesinin ilk 8 aymda memleketimizden muhtelif memleketlere 11,199, 849 lira kıymetinde 14,287,867 kilo tütün ihraç edilmiştir.

Bu seneki 8 aylık ihracat, geçen senekinden miktar itibarile 1,704,982 kilo, yani yüzde 12 fazla olduğu halde kıymet itibarile 1,092,030 lira, yani yüzde 10,8 noksandır.

Memleketimizin 933 senesi yaprak tütün mahsulünün ilk tahmini miktarı ise 36,355,786 kilodur.

932 senesi mahsulü 18 milyon küsûr kilo idi.

Afyon fiatları

Uyuşturucu maddeler inhisarı piyasadan afyon mübayaatına devam etmektedir.

Fiatler , evvelce de yazıldığı veçhile, yükseltilmiştir.

Yugoslavya ile müştereken yapılacak satış mukavelesine ait nizamname hazırlanmıştır. Şimdi Yugoslavya murahhasile maddeler üzerinde görüşülmektedir.

Dünya pamuk rekoltesi

Bu sene dünya pamuk rekoltesi geçen senekinden az ve pamuk fiatleri bir miktar yüksektir. Buna mukabil pamuk sarfiyatı artmaktadır. 931 senesinde cihan pamuk istihlâkâtı 23 milyon balya iken 932 senesinde 25 milyon balyaya çıkmıştır.

Gülyağcılığı ne âlemde?

Gül yağcılığımızın vaziyeti hakkında hazırlanan bir rapora göre, harbi umumiden evvel gülyağı çok para etmekte, bir dönüm gül bahçesi 20 altın lira kazanç temin eylemekte idi.

Bu fazla kâr, gül yağcılığile meşgul olanların çoğalmasını mucip olmuş, bilhassa Bursa ve Isparta vilâyetlerinde gül yağcılığı çok ilerlemişti.

Araya büyük harbin girmesi, eski müşeterilerimizle temasın kesilmesini ve muharebeden sonra da rakiplerin Türk malı diye kendi gül yağlarını sürmeğe başlamaları da gül yağı ihracatımızın eski miktarını bulamamasını intaç etmiştir.

Tutulan istatistikler, 932 senesindeki gülyağı ihracatımızın 37,672 lira kıymetinde iken 925 senesinde 170 bin liraya çıktığını ve 931 de 35 bin liraya, 932 de ise 25,940 liraya düştüğünü göstermektedir.

Halen gül yağı ihracatında en kuvvetli rakibimiz Bulgaristandır.

Gümrüklerde

Kaçak eşya

Bir Yunan motörü karasularımızda yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtı kaçakçı takip motörlerinden biri Adalar denizinde bir kaçakçı Yunan motörünü karasularımız dahilinde kaçak eşya ile beraber yakalamıştır.

Midilli ile İmroz arasında pusu kuran takip motörlerimizden biri uzaktan fenerlerini söndürerek sahillerimize doğru karanlıkta ilerleyen bu motörü takibe başlamıştır. Nihayet Yunan bayrağını taşıyan bu motör yakalanmış ve içinde külliyetli miktarda kaput bezi, çorap, lâvanta, iskarpin gibi eşya bulunmuştur. Motör bağlanarak sahillerimize getirilmiş ve motördeki eşya müsadere edilmiştir.

Motörün kaptanı muhafaza idaresi tarafından cümhuriyet adliyesine tevdi edilmiştir.

Vapurlarda kaçakçılık yapanlar

Cuma günü gümrük muhafaza memurları limana gelen vapurlarda bir araştırma yapmışlar ve muhtelif vapurlarda kaçak eşya getiren kaçakçılar bulunmuştur.

Romanyadan gelen Daçya vapurunda yolculardan Gedikpaşada oturan Corci Efendinin üzerinde ve eşyaları arasında 960 gram kıymetli yünlü kumaş bulunmuştur. Corci Efendi muhafaza memurları tarafından beşinci şubeye teslim edilmiştir.

İskenderiyeden gelen Ankara vapurunda da yolculardan Hatice Hanımın üzerinde 650 gram ipekli ve 180 gram pamuklu meydana çıkarılmıştır.

Gümrük davaları

Dün gümrükte başmüdür vekili Memduh Beyin de iştirakile gümrük hukuk müşavir ve avukatları toplanmışlar ve muhtelif gümrük davalarına ait mahkemelerden istenen malûmatı tesbit etmişlerdir.

Maarifte

İktısat mektebi

Bütçe 200 bin liraya çıkarılacak, ıslahat yapılacak

Yüksek İktısat ve Ticaret mektebinin esaslı surette ıslahı takarrür etmiştir. Bu husus için mektebin bütçesi bir misli fazlalaştırılacaktır.

Mektebin hali hazır bütçesi (100) bin liradır. Mektep müdürü Hüsnü B. bir muharririmize bu hususta şu izahatı vermiştir:

— Mektebin idaresi ve tedris kısımlarında yapılacak ıslahata dair mufassal bir rapor yazarak vekâlete takdim ettim. Rapor tetkik olunmaktadır. Mektebin ıslahı için bir ecnebi profesörden istifade edilmesi takarrür etmiştir.

Bu ecnebi mütehassısın kim olacağı henüz taayyün etmemiştir.

Mektebin ıslahı için şimdiki bütçesinin bir misli arttırılması icap etmektedir. (200) bin lira kadar bir bütçeye ihtiyaç vardır. Mektep muallimlerini tamamile müesseseye bağlamak için tedbir alınacak, maaşları arttırılacaktır.

Ecnebi lisan tedrisatına ehemmiyet verileceği için lisan hocalarının ecnebi mütehassıslar olması lâzım gelmektedir. Bugünkü vaziyette mektepte henüz takarrür etmemiş bazı dersler vardır. Bir kısım dersleri ilga ve bir kısım dersler yeniden ihdas olunacaktır.

Yüksek iktısat ve ticaret kısmında şimdiki halde fazla nazariyata, fazla ihtisasa gidilmektedir. Mektebin gayesi her şeyden evvel bir meslek mektebi olması lâzım gelmektedir. Avrupada da bu böyledir.

Üniversitelerde iktısat, maliye ve mümasili derslerin kürsüleri olduğu halde ayrıca yüksek ticaret mektepleri de vardır. Meselâ Pariste yüksek ticaret mektebinin (150) senelik bir mazisi vardır. Keza Berlinde de böyledir. Binaenaleyh yüksek ticaret mekteplerinin ayrı bir gayeleri ve yolları vardır.

Üniversite ile tevhidi mevzuu bahsolmayıp , kendi sahası dahilinde tekâmülü ve ıslahı mukarrerdir.

Mektep şimdiki halde üç kısımdır. Yüksek iktısat ve ticaret kısmı, ticaret lisesi, orta kısım. Orta kısmın bir zamanlar lâğvı düşünülmüştü. Çünkü bunun hayatta tatbikatı ve gayesi çok mahdut kalıyordu. Bu kısım evvelce çırak mektebi veya kursları halinde idi. Ilk tesisinde gayesi başka idi. Mektep haline gelince teşkilâtı değişti. Fakat sonradan düşünüldü ki bir mektebin kapanması, faydası fazla olmasa dahi mevcudiyetinden muhakkak ki daha zararlıdır.„

Ilk konferans yarın

Üniversitede çalışan ecnebi profesörlerin bir program dahilinde daimi olarak umuma mahsus konferanslar vermeleri takarrür etmiştir. Her ecnebi profesör kendi sahasında umuma mahsus vereceği konferanslarda ilmin en son terakkiyatından ve usullerinden bahsedeceklerdir.

Ilk konferansı yarın öğleden sonra Tıp fakültesi profesörlerinden doktor Fuchş verecektir. Konferanslar fakülte dershanelerinde verilecektir.

Yarınki konferansın mevzuu "Şebekiyede Kolmanın modern tedavisi„ dir.

Vekil Bey İstanbul maarifi hakkında izahat aldı

Maarif vekili Hikmet Bey dün sabah Maarif müdürü Haydar Beyi üniversiteye davet ederek İstanbulun umumi maarif işleri hakkında bazı izahat almıştır.

Haydar Bey bilhassa on yıllık İstanbul maarif hayatını vekil beye anlatmış, vekil bey beyanı takdirat ederek bundan sonraki mesaide de muvaffakıyetler temenni etmiştir.

Belediyede

Yeni bütçe

Umumî meclis bugün toplanıyor

İstanbul umumî meclisi bugün saat 14 te toplanacaktır. Bu içtima devresi perşembe günü hitam bulmaktadır.

Gelecek devre şubattadır. Şubat devresinde yeni sene bütçesi müzakere olunacağı için o vakite kadar alâkadar daireler bütçelerini hazırlayarak daimî encümene göndereceklerdir .

Rami'de itfaiye müfrezesi

Ramide yeni tesis edilen itfaiye müfrezesi faaliyete geçmiştir. Rami itfaiyesi büyük bir ihtiyaca tekabül edecektir.

Edirnekapı asfalt yolu

Yedikuleden Edirnekapıya kadar yeni yapılacak asfalt cadde için bütün bu yol üstüne tesadüf eden mezarlıkların kaldırılması icap etmektedir. Kaldırılacak mezarlıklar 40 metre genişliğinde bir sahadadır. Uzunluğu ise pek fazladır.

Burada aile kabristanı olan kimselere belediye muayyen bir mühlet vermiştir. Bu mühlet zarfında mezarlıklarını kaldırmayanların aile kabristanları, belediye tarafından yıkılacaktır. Kaldırılacak mezarlar için başka yerlerde yer tayin edilmiştir.

Ayaspaşa mezarlığı davası

Ayaspaşa mezarlığı meselesinden dolayı belediyenin bu mezarlık mütevellisi Salâhattin Molla Bey aleyhine açtığı dava ilerlemektedir. Son tahkikatta ayni vaziyette olmayan bir kısım mezarlıkların da ayni vakıftan gösterilmek suretile başkalarına satıldığı anlaşılmıştır.

Mahalle işleri nasıl görülecek?

Mahalle muhtarları sene başından itibaren kaldırılmaktadır.

Bu vazife belediyeler tarafından yapılacaktır. Bu hususa dair Dahiliye vekâletinin yaptığı ve belediyenin bazı mütalealar ilâve ettiği nizamname bugünlerde Devlet Şûrasından çıkacak ve belediyeye tebliğ edilecektir.

Yeni teşkilâtta her nahiyede belediye şubeleri birer büro tesis edeceklerdir. Söylendiği gibi mahalle muhtarları belediye teşkilâtı içine alınacak değildir.

Bütçede tahsisat olmadığından belediye bu vazifeyi kendi vesaitile yapacaktır.

İzmirde (A. A.) tesisatı

Anadolu ajansı İzmir şubesi de kadrosunu ihtiyaca göre genişletmeğe karar vermiştir.

Pek yakında İzmirde bir telsiz makinesi faaliyete geçecektir. Bu makine ile doğrudan doğruya Paris, Londra ve Nevyorktan haberler alınacaktır.

Bilhassa malî servislere son derece itina edilecek, gazetelerle beraber İzmirde bulunan bankalara muntazam surette kambiyo muamelâtına dair bültenler verilecektir. Gene bu meyanda siyasî haberler hakkında fransızca bültenler de neşrolunacaktır.

Türkçe ve fransızca olarak neşredilecek olan malî ve siyasî bültenler için tayin edilen memurların da, makinelerle beraber bir kaç güne kadar İzmire gitmelerine intizar edilmektedir.

Mahkemelerde

Düşmanlık için mi?

Gemlikteki 1800 kilo esrar çiftliğe nasıl gelmiş?

Gemlikteki çiftliğinde 1800 kilo esrar bulunan Kürt Mehmet ile hizmetkârı Mehmedin ve Kürt Mehmedin esrar satın alarak satış yapan Dağıstanlı İsmailin muhakemelerine dün dokuzuncu ihtisas mahkemesinde devam edilmiştir .

Dünkü muhakemede Dağıstanlı İsmail isticvap edilmiştir. Bundan evvel gene esrar kaçakçılığından dokuz ay hapse mahkûm edilmiş bulunan bu adam kendi evinde bulunan esrarın kendisine kapalı tenekeler derununda ve 18 teneke zeytin yağı meyanında getirildiğini, kendisinin bunları zeytin yağı diye satın aldığını ve evinde taharri yapılıp da bunlar zuhur ettiği zaman Kürt Mehmet ağanın kendisine düşmanlık maksadile 18 teneke zeytin yağı meyanında bunları da evine soktuğunu söylemiştir.

Muhakemede zabıt varakaları, isticvap evrakı okunmuş, ve tahkikatın tevsii için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Görmediklerini söylüyorlar

Galatada Kalafat yerinde Abdullahı öldüren Mustafanın muhakemesine dün ağır cezada devam edilmiştir.

Dünkü muhakemede şahitler dinlenilmiş, bunlar cinayeti bilhassa Mustafayı Abdullaha vururken görmediklerini söylemişlerdir. Muhakeme başka şahit celbi için tehir edilmiştir.

Rüşvet ve dayak hadiseleri

Polisteki rüşvet ve karakoldaki dayak hâdiseleri tahkikatı dün kısa bir tevakkuf devresi geçirmiştir. Beşinci istintak hâkimi rüşvet hâdisesinin, üçüncü istintak hâkimi de dayak hâdisesinin tahkikatile meşgul olmaktadırlar.

Bir ay hapsolacak

Vefada Hasan oğlu Cemali yaralamak kastile bıçak çekmekten suçlu İsmail Kâzımın muhakemesi dün ağır cezada neticelenmiş, Kâzım cürmü sabit olduğundan bir ay hapse mahkûm olmuştur.

Kâzım mükerrer sabıkalı eşhastan olduğu için af kanunundan istifade edememiştir.

Başka güne kaldı

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde İkbal Beyin tuhafiye mağazasından yangın çıkmış, bu yangında Ahmet isminde birisi de yaralanmıştı.

Bu yangının sigorta bedeline tama edilerek çıkarıldığı iddia ediliyordu. Davanın maznunları İkbal, Agop, Ratip, Yervant Efendilerle Aleksandır Hanım idi .

Muhakemeye dün ağır cezada devam edilmiştir. Dinlenen şahitler yangının nasıl çıktığını görmediklerini söylemişlerdir.

Muhakeme başka şahit celbi ve Ahmedi hastanede muayene eden adliye doktorunun şahit sıfatile dinlenmesi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Poliste

Çalınan kitaplar

Hırsızlar cürümlerini itiraf ediyorlar

Sühulet kütüphanesi sahibi Semih Lütfü Beyin Çarşıkapıdaki deposundan mühim miktarda kitap çalındığını dünkü nüshamızda tafsilâtile yazmıştık. Bu meselenin tahkikatına bilhassa Polis Müdürü Fehmi Bey çok ehemmiyet vermektedir. Tahkikat neticesinde küfeci Aliden başka Vahit ve Ahmet de yakalanmışlardır.

Bunlar kitapları Beyazıtta kitapçı Karabet ve Niyazi Efendilere sattıklarını söylemişlerdir. Hırsızlığı 40 gün den beri sabaha karşı yaptıklarını itiraf etmişlerdir. Dün bazı kimselerin ifadeleri alınmıştır.

Sarhoşluk ve küfür

Tophanede oturan Kabak İsmail sarhoş olarak Kasaplar sokağında Davut Efendinin kahvesine gitmiş ve müşterilere küfrettiğinden yakalanmıştır.

Yaralananlar

Ayvansarayda un değirmeninde amele Hasan iskeleden düşerek yüzünden yaralanmıştır.

İnebolu vapurunda amele Mehmedin üzerine balya düşerek yaralanmıştır.

Kalp sektesinden vefat

Moda'da oturan sabık Maliye Teftiş Heyeti Reisi Kâzım Ziya Bey dün sabah saat onda Kadıköy vapurundan köprüye çıkmış ve bu esnada üzerine fenalık gelerek vefat etmiştir.

Yapılan muayenede Kâzım Ziya Beyin kalp sektesinden vefat ettiği anlaşılmıştır.

Eroin

Kasımpaşada oturan Zeki isminde birinin evine şüpheli bir vaziyette girip çıkarken yakalanan Alber'in üzerinde 10 dirhem eroin bulunmuştur. Alber bu eroini Tepebaşında manav Rızadan Zeki için aldığını söylemiştir. Zeki, manav Rıza ve Alber yakalanmışlardır.

Yaralamışlar, soymuşlar

Merkezefendi jandarması Ahmet ve Abdullah isimlerinde iki kişiyi yakalamıştır. Bu iki ahbap o civarda bir çok evleri soymuşlardır. Hırsızların müteadit cürümleri meydana çıkarılmıştır. İkisi de adliyeye teslim edilmişlerdir.

Vilâyette

Takasla ihracat

Bu akşam ihracat bitiyor

Takas komisyonu çalışmalarına devam etmektedir. Takasla ihracat müddeti bu akşam bitmektedir. Fakat komisyon takas şehadetnamesile ithalât işlerine bakacağından komisyon kaldırılmamaktadır.

Takas usulü tahdit edilirse yeni bir kararname lâzımgeldiğinden bunun da Başvekil İsmet Paşa ve İktisat Vekili Celâl Beyin Ankaraya avdetlerinden sonra tanzim edileceği şüphesiz görülmektedir.

Mülkiye müfettişleri

Şehrimizde bulunan Mülkiye Müfettişleri, mülhakatta yaptıkları teftişlere ait fezlekelerini hazırlamaktadırlar.

Etıbba odasında

Etibba Odası İdare Heyeti Reisi Ziya Nuri Paşa dün Odaya giderek meşgul olmuştur. İdare Heyetinin tebeddülüne mebni yeni idare heyeti bugün toplanarak eski heyetten hesapları ve muameleleri devralacaktır.

Ziya Nuri Paşanın meb'usluğa intihabı dolayısile yerine idare heyeti azasından Niyazi İsmet Beyin tayin edilmesi kuvvetle muhtemeldir.

Diğer aza da en çok rey almış olan Dr. İhsan Sami Bey olacaktır.

Okur yazar bekçiler

Mahalle bekçilerinden okur yazar olmıyanların vazifelerine nihayet verilmesi hakkındaki kararın tatbikine başlanmıştır.

Bundan başka İstanbulun bazı köşe bucak mahallelerinde bekçilerin vazifelerinde ihmalleri görüldüğünden bu bekçilerin de vazifelerine nihayet verilecektir. Fatih kazası içinde iki mahalle bekçisinin işlerine nihayet verilmiştir.

Beyoğlu postahanesi

Beyoğlu postahanelerinde sabah ve akşam hâsıl olan kalabalıktan ve gişelerin kifayetsizliğinden dünkü nüshamızda bahsetmiştik. Dün bu hususta kendisile görüşen bir muharririmize Posta Başmüdürü Hüsnü Bey demiştir ki:

— Beyoğlu postahanelerindeki sıkışık vaziyet ötedenberi bizim de nazarıdikkatimizi celbetmekte olduğundan buna göre tedbirler almaktayız. Beyoğlunda iki posta merkezini birleştiriyoruz. Galatasaray merkezinde birleşen bu postahaneler asri bir şekilde hem halk, hem de memurlar için çok kolay bir şekilde tertip edilmektedir. Bu vaziyette artık müşkülât ve şikâyete mahal kalmıyacaktır.„

FELEK

Kınalı ve Burgaz adalarında kimse oturmıyacak mı?

Yakın hatların vapur ve banliyönün tren tarifeleri daima munakaşayı mucip olan bir mevzudur. Vakıa herkesi memnun etmenin yolu şimdiye kadar bulunmuş değildir ama tarifelerin biraz da insaf ve mantığa uygun olması lâzım değil midir?..

Arkadaşlardan birisi dün bana (Akay) idaresinin yeni Adalar vapur tarifesini gösterdi ve bazı aykırılıkları izah etti.

Meselâ akşamüstü Kınalı ve Burgaz adalarına 5.45 ten sonra ancak 7.15 te vapur var. Bu adalarda oturanlar işlerinden altıda çıkarlarsa bir saatten fazla bir zaman vapur bekliyeceklerdir. Vakıa:

— Eh, ne yapalım beklesin! demek en kolay yoldur. Lâkin umumî hizmetler deruhte eden imtiyazlı şirketler için bu düşünce yasaktır. Tarifede 6.15 te Büyükadaya kalkan bir vapur var. Bunu acaba bu iki öksüz adaya da uğratmak mümkün olamaz mı?. Biliyorum, şimdi Akay idaresindeki dostlar:

— Gene Felek'te mevzu azalmış galiba! diyecekler..... Fakat keşke bütün gazetecilerin her temas ettiği mevzular bu küçük tarife bahsi kadar halkın işine taallûk etseydi!...

Müjde ! ..

Müjde ey kalem erbabı!. Gözünüz aydın olsun!.. Kitaplar kıymetleniyor!.. Nereden mi anladım... İşte delili...

Hırsızlar kitap çalmağa başlamışlar... Demek ki; kitap para ediyor... Gazeteler bir büyük kitap deposundan büyük miktarda kitap çalındığını haber veriyor.. Feda olsun!.. Elverir ki; kitap satın alınmaya başlasın!.

Gözünüz aydın! Ey muharrirler, müellifler, kitapçılar! Kitaba kıymet verildi. Kitap çalıyorlar...

Her ne ki çalınır, kıymetlidir...

Ot arabası devrildi..

Vaktile sefere giden Yeniçeri kıtaları isyan çıkarmak isteyince yolun ortasında dururlar ve kumandana haber gönderirlermiş:

— Ot arabası devrildi...

Bu söz ordunun bazı istekleri olduğunu ve bunlar yapılmazsa ileri gitmiyeceğini anlatırdı.

Dün sabah Beyoğlundan geçen tramvay arabalarından birinde bulunuyorum.. Derken işine yetişmek istiyenlerle dolu olan bu arabada bir yolcu vatmana (eşek!) demiş. Missokağı istasyonunda araba bağlandı. Vatman kendisine eşek diyen yolcuyu polise götürdü.. Tabiî adresi alındı, şikâyet tespit edildi ve: O araba ile arkasında toplanan sekiz, on tramvay arabasındaki en aşağı 500 kişi tam 25 dakika beklediler... Çünkü bir yolcu, vatmana (eşek!) demişti.. Ne seyrisefer, ne yolcuların işi, ne de mantık bu işte hâkim olabilirdi...

Lâtife bertaraf! Bu bir saçma ve münasebetsiz şeydir ki; Tramvay Şirketinin buna çare bulması kendi menfaati icabıdır... Bir vatmana küfrederler, belki döverler, belki yaralanır, ölür de.. Lâkin arabadaki ve arkasında biriken diğer arabalardaki yolcuları bekletmeğe kimin hakkı vardır. Benim neme lâzım! Vatmana tecavüz edildi diye, imzaya yetişemiyenler, vapurunu kaçıranlra,ve işi bozulanların zararlarını kendisine (eşek) denen vatman telâfi edebilir mi?

Bir kaza neticesinde bir arabanın vaziyetini adliyenin görmesi şekli müstesna olmak üzere her hangi diğer bütün vakaların tramvayları durdurması mantıksız ve yolsuzdur. Şehrin iş ve gidiş geliş akıntısı şahsî bir hâdise yüzünden inkıtaa uğratılamaz... Böyle vakalarda şirketin ihtiyat vatmanı olması veya biletçilerin arabayı depoya kadar götürmeleri gibi bir tedbir akla gelmektedir.. Vaktile şirket kalabalık zamanlarda biletçilere yardım için seyyar biletçilcı ihtas etmişti. Şimdi de kavga edip polise giden vatmanların yerine girmek üzere seyyar vatman gezdirirse hiç fena olmaz..

FELEK

Balıkçıların bir teşebbüsü

Balıkçılar Cemiyeti, balıkların tazeliğini muhafaza için balıkhanede bir soğukhava deposu tesisi ve İstanbuldan sevkedilecek balıkların, balıkhaneye getirilmeden tutuldukları yer civarında resminin alınması için teşebbüsatta bulunmağa karar vermiştir.

İlim tarihinde Türkler

Pekindeki Türk rasathanesi

Çinden gelen yeni bir haber, Pekin şehrinde bulunan ve büyük Kaan Kubilây'ın 1267 senesinde orada yaptırmış olduğu meşhur rasathanenin bundan sonra bir müze balinde saklanılmasına karar verildiğini bildiriyor.

Bu Türk müessesesi şimdi dünyada bulunan rasathanelerin en eskisi idi. Avrupada en eski tanınmış rasathaneler bile ondan üç dört asır sonra yapılmışlardır.

Kubilây'ın bıraktığı rasathaneyi dört asra yakın bir müddet Çinli Türk âlimleri idare etmişlerdi. Sonra 1622 de onların yerine Cizvit papasları gelmiş, onlar da on sekizinci asrın ortalarına kadar kalmışlardı. Bu rasathanenin âletleri pek çok ve her biri tunçtan yahut kalemle işlenmiş bakırdan idi. 1900 senesindeki Bokser isyanından sonra Avrupalı askerlere kumanda eden Almanlar bu âletlerden bazılarını ve onların arasında, Fransa kralı XIV üncü Louis'nin Çin İmparatoruna hediye etmiş olduğu gök yuvarlağını - bir hatıra olarak - Almanyaya götürmüşlerdi. Büyük harpten sonra Versailles muahedesi yapıldığı vakit, bunun hükümlerinden biri de Kubilây Rasathanesinden götürülen âletlerin yerlerine geri verilmesi olmuştu.

* * *

Sekiz yüz seneye yakın bir tarihi olan bu Türk müessesesinden gelen şu haber bize Türklerin heyet ilminde hizmetlerini hatırlatmaktadır.

Zaten heyet ilminin Mezupotamyada Sumer'lerin, yani Türklerin ırkından bir kavmin elinde başlamış olduğu söylenilebilir. Meşhur Babil kulesi orada heyet ilmine ne kadar ehemmiyet verilmiş olduğunun en büyük delilidir.

Fakat Türk ırkının o kadar eski tarihine kadar çıkarak Sumerlerden beri, ırkımızdan yetişen âlimlerin heyet ilmindeki hizmetlerini yazmağa gazete makaleleri yetişemiyeceğinden burada, yalnız orta zamanlardaki meşhur Türk rasathanelerini hatırlatacağız.

Pekin'de bu Kubilây rasathanesinin yapılmasından evvel Çinde heyet ilmine dair bilgiler bulunup bulunmadığı bir zamanlar Avrupalı âlimler arasında uzun mübahaselere sebep olmuştu. Çinliler her türlü bilgilerin kendi memleketlerinde başka kavimlerden evvel mevcut olduğunu, fakat İmparator Çin - Çi - Huang - ti meşhur Çin duvarını yaptırarak memleketi bütün dünyadan ayırdığı gibi, milâttan 213 sene evvel, Çinin bütün bilgi kitaplarını toplamış olan büyük kütüphaneyi yaptırdığı vakit, her türlü bilgiyi de unutturmuş olduğunu iddia ediyorlar.

Kütüphaneyi yaktırmakla insanların kafalarının içindeki bilgilerin de yok edileceğini ve bu bilgilerin nesilden nesle geçmesine meydan verilmiyeceğini kabul etmek güç oiduğu gibi bu yangından evvelki asırlara ait Çin efsaneleri de orada gök yüzü hakkında bilgi denilen şeylerin - gök yüzünün dört temel üzerinde durması gibi - hayalden ibaret olduğunu gösterirler.

Onların iddiaları her ne olursa olsun, Çine ilim hevesi Türk İmparator Kubilây'in Avrupada hâkim olarak, şimdi Pekin denilen şehri Hanbaliğ ismi ile geniş ülkelerine merkez yapmasından sonra girmiştir. Türk İmparator, o vakit ki Çinlilerin söylenmelerine sebep olan para sarfiyatının büyük bir kısmını ilim müesseseleri açmak için yapmıştı.

Kubilây bu rasathaneyi yaptırdığı zaman, yine Türklerin bir ilim müessesesi olan Meraga rasathanesinden gök yüzünü tetkik etmekte maharet sahibi âlimler ve onların arasında Cemaleddin'i getirtmişti. Bu hocaların yetiştirdikleri ilk meşhur Çinli heyetçi Ko - Çeu - King olmuş ve gök yüzünü üç sene tetkik neticesi olan bilgilerini yazmıştır.

* * *

Meraga Rasathanesini Bağdattaki Arap halifeliğine nihayet vermiş olan meşhur Hulagû Han 1259 da yaptırmış ve müessesenin başına Nasireddin Tusi'yi getirtmişti. Bu âlim Horasanda, Suriyede, Bağdatta ve Musulda dağılmış olan el yazısı kitapları toplamış ve heyet tetkiklerine lâzım âletleri tekemmül ettirmiştir.

Rasathanenin kubbesinde açtırmış olduğu delik vasıtasiyle güneşın ışıklarını, onun hareketini, ayrı ayrı mevsimlerdeki yüksekliğini tetkik ederdi. Ondan evvel bu tetkikler için delikli (gnomon) denilen sütun kullanıldığı halde, Türk âliminin deliği rasathanenin kubbesine yapması, rasathanenin bütün heyetini bir âlet haline getirmiş ve ilimde mühim bir icat sayılmıştır.

Nasireddin'in çalışma arkadaşları olan Türk âlimlerden Muideddin ile iki Fahreddin'ler, Necmeddin ve Muhiddin isimleri unutulmamalıdır. Bu âlimler ilkin ancak otuz senede yapılabileceği zannedilen heyet hesaplarını on iki sene içinde bitirmişlerdi.

* * *

Orta zamanlardaki Türk rasathanelerinin belki en meşhuru, 1428 de Semerkant'te yapılan rasathanedir. Tinur zamanında bu şehir bütün Asyanın en zengin ve en parlak şehri olmuştu. Tinur en meşhur âlimleri, edipleri, sanatkârları oraya toplamış, orada bir ilim akademisi yapmıştı. Oğlu Şah Ruh orada büyük bir kütüphane yaparak en nadir ve en kıymetli el yazısı kitapları toplamıştı.

İmparatorluğun merkezi Herat şehrine nakledildiği zaman Şah Ruh'un oğlu Uluğ Bey Semerkant'ta vali kalmış, kendisi heyet ilmine meraklı olduğundan orada meşhur rasathanesini yaptırmış ve en iyi âletleri burada toplamak için hiç bir şeyi ihmal etmemiştir. Semerkant'ta kutbun yüksekliğini ölçmek için kullandığı âlet, İstanbuldaki Ayasofya binası kadar yüksek, yani yüz seksen kadem irtifada idi. Uluğ Bey'in bu rasathanedeki tetkiklerinin neticesinde bulduğu heyet hesapları Avrupalı yeni âlimlerin hâlâ hayretlerine sebep olmaktadır.

Uluğ Bey'in rasathanesindeki Türk âlimlerden Kadı Zade diye tanınmış Hasan Çelebi ile, Gıyasettin Cemşit, Ali Kuşçu, Meryem Çelebi, Mahmut Şah Kulu en meşhurlarıdır.

G. ATA

SIHHÎ ÖĞÜTLER

Kıştan istifade etmek için

Yoliyle hareket edilirse kıştan istifade edilir, zarar yerine fayda görülür. Bunun için insan harekât ve sekenatını, yemesini, içmesini sıhhate nafi şekle koymağa çalışmalı! Bu hususta bir kaç misal de zikredelim:

Sabah uyandığınız vakit yataktan hemen kalkmalı, dört beş dakika kadar vücut ve azanıza muhtelif hareketler yaptırmalı, müteakiben yüzünüzü soğuk su ile yıkamalı. Bununla yüzünüz kızarır, ruhunuz canlanır; kahvaltınız kışın soğuğuna karşı vücudünüzü muhafazaya yardım eden hararet verici şeylerden olmalı; dışarda iken kalınca bir palto veya mantodan başka içeriden çok eşya giymemeli, vesaiti nakliyesiz gidilebilecek kadar yolunuz uzun değilse daima yürümeli. Yolda soğuk hisseder ve üşürseniz mütedınızdan daha süratli ve çabuk yürümeğe çalışmalı, bununla beraber kışa karşı nefret ve husumet yerine onu sevmek ve ondan zevk duymak hissi ile kendinizi kurar ve hazırlar ve her nevi iş ve meşgalenizde uyuşuk ve miskin bir ruh ile hareket etmeyip te sürat ve çalâkî ve şevku şetaretle hareket ederseniz kıştan hakikaten çok istifade edilir.

Büyükada
Dr. ŞÜKRÜ

KULAK MİSAFİRİ

Post restant mektup!

Bir kaç gün evvel ki "Milliyet,,te "Postrestant,, a dair bir yazım çıkmıştı. M.L. imzasile aldığım bir mektupta post restant vasıtasile muhabere edenlerde alâka uyandıracak bir noktaya işaret ediliyor.

M.L. Hanım veya M.L. Bey mektubunda diyor ki

"Sizin yazınızı okuduktan sonra, bana bir cesaret geldi. Ne zamandır bir kolayını bulup görüşemediğim sevimli bir ahbabıma post restant mektup gönderdim.

Mektup gönderdim ama, mektup gönderdiğimi kendisine haber veremedim.

Post restant dairesine uğradım. Mektup, bıraktığım gündenberi bıraktığım gibi duruyor. Elini bile süren olmamış. Acaba ne yapsam? Mektubunu aldırmasını, kendisine nasıl bir vasıta ile bildirsem?,,

Mektubu okuduktan sonra bir hayli düşündüm.

Bu kariim için tek bir çare kalıyor. Eğer rüya görüyorsa, post restant muhaberesinden evvel sevgilisile rüyada bir mülâkat yapmak..

Post restant dairesinde kalan mektup rüyadaki mülâkattan sonra da sahibinin eline varmazsa, bunun pek hayırlı bir maksatla yazılmadığına hükmetmek lâzımgelecek..

En iyisi, siz bu mektubu bıraktığınız yerden alın M.L. Bey veya M. L. Hanımefendi ?

M. SALÂHADDİN

Yeni neşriyat

Ekran

Bu isimde bir sinema mecmuası çıkmıştır. Fransızca ve Türkçe olarak intişar eden bu mecmuayı tavsiye ederiz.

İçki düşmanı gazete

Her ay çıkmakta olan bu gazetenin son nüshası intişar etmiştir. İçinde Dr. Fahrettin Kerim, Ali Rıza, Dr. Kudsi Beylerin sıhhî, içtimaî ve terbiyevî yazıları vardır.

Her okuyucumuza tavsiye ederiz.

Varlık

Son 9 uncu nüshası de her zamanki gibi zengin mündericatla çıktı. Halit Ziya, Kemalettin Kâmi, Fazıl Ahmet, Nahit Sırrı, Yaşar Nabi, Kâzım Nami, Cevdet Kudret, Ahmet Kutsi, Ömer Bedrettin , Sabri Nuri Beylerin makale, şiir ve hikâyelerini ihtiva etmektedir.

Bu kıymetli fikir ve sanat mecmuasını tavsiye ederiz.

Hilâliahmer çayı

Hilâliahmerin Taksim şubesi tarafından geçen sene Tepebaşında Şehir tiyatrosunda Türk ve ecnebi ailelerin yardımile verilen muvaffakıyetli müsamereden ve muhterem halkımızın göstermiş olduğu alâkadan cesaret alarak bu sene de bir kânunuevvel 933 cuma günü saat 16,30 dan 21 e kadar Tepebaşında kaza d'İtalia'da (Roma klübü) bir danslı çay tertip edilmiştir.

Bu çayda tanınmış Türk ve ecnebi muhterem aile çocukları tarafından muhtelif ve güzel numaralar yapılacaktır.

Çayı huzurlarile şereflendirecek halkımıza şubenin faal azası bulunan hanımefendiler tarafından yapılmış mütenevvî pasta, sandoviç gibi şeyler gene hanımefendiler tarafından ikram edilecektir.

Danslı çayın fevkalâde değişik bir şekilde olması ve geleceklerin memnun kalmaları için lâzım gelen her türlü hazırlıklar yapılmıştır. Davetiyeler Taksim Hilâliahmer şubesinde tevzi edilmektedir.

HİKÂYE

Meyhaneci

Tanıyalı aşağı yukarı yirmi seneye yakındır. Fakat ilk defa nasıl gördümse, hâlâ odur. Hiç değişmemiştir. Zannediyorum ki, herkes sırası gelince ihtiyarlıyacak, çökecek. Lâkin o, ince sarı bıyıkları, bebekleri gülen şen bakışlı gözleri, dik vücudü ile gençliğini muhafaza edecek.

Her dem taze.. Ve bu her dem tazeliği etrafına da sirayet ediyor, en neşesiz adamı bile keyiflendiriyor.

Onun için derler ki, biraz çokça söyler. Daha saygısızlar ileri gider, "amma da traşçı" derler. Halbuki onun sohbetine doyum olmaz!.

Gazinosunun önünden geçerken, sizi görürse dünyada bırakmaz:

— Buyursunlar efedim, artık beyimizi kaybettik. Burada da bir ahbap var diye hatırlayın yahu.. Eski dost düsman olmaz?

Rum olduğu için Ş leri S diye konuşuşu pek eğlencelidir.

Onun sohbetinde başka zevk, başka hassa vardır. Bir defa insanı cevap vermek külfetinden kurtarır.

Bazı insanlar vardır, dura dura konuşur ve her söyledikleri sözün karşılığını, her sualin cevabını isterler.

Dünya bu, her vakit bir olmaz, insan neşesiz zamanında gülmeğe çabalar, bazan da keyifli iken surat asar. Fakat bu adamla sohbette bu mecburiyetlerin hiç biri yoktur. O, muhatabını sıkmamak için sorduğu suallerin cevaplarını yine kendi verir.

Gayet temiz ve titizdir. Büfeyi de, garsonları da, müşteriyi de o kadar maharet, nezaket ve zerafetle idare eder ki...

Herkes dostudur, zaten düşmanı olmasına imkân ve ihtimal yoktur.

Hezarı fendir, elinden her iş gelir. Bıçakların, çatalların, kaşıkların parlatılmalarına nezaret etmekle kalmaz. Usul de öğretir. Bozulan zilleri kendi tamir eder, elektrik tellerini bağlar, düzeltir. Bir elektrikçi kadar elektrikten anlar. Aşçıların falsolarını bulur, çıkarır. Hangi taşı kaldırsanız, altından kalkar. Hem de mutat nazik, zarif tebessümü ile..

— Oturduğunuz masaya gelir, faraza ısmarladığınız istakozu methe başlar:

— Çarsiyi dolasin.. Bu kadar taze sini bulamazsınız. Dalyanda mahsus benim için saklarlar. Ben de beyefendimiz için saklarım. Bes paraya simit var, elbette bunda bir is var. Bakın su sardislere, bunları da görürsünüz, bunları hep ben hazırladım. Biz kırk kisiyiz, birbirimizi biliriz. Öyle değil mi beyefendi?

Hem anlatır, hem de keyifli keyifli güler. Tabii bu keyif size de siyaret eder. Gayri ihtiyari gülersiniz.

Bir gün nasılsa dertli idi:

— Aman, beyimo, sizden iyi olmasın, bir bey vardı. Geçen gün geldi. Servisten şikâyet etti. Benim servis kadar mükemmel servis hiç bir yerde yoktur. Bakın şu tabakların temizliği ne.. Çatallar pırıl pırıl yanıyor. Peçetelerin hepsi ütülüdür. Bardaklar, kadehler hep kristaldır. Şu mezeleri kim veriyor, söyleyin! Simdiki kızlar süpheli, öyle değil mi paşamu.. Sonra derler ki, ben trasçıdır. Çok söz söylemem, zaten isten vakit yok ki..

O sırada garson bir müşkülünü hal için patronunu çağırıyordu. Patron omuz silkti:

— Bakın, görüyorsunuz, surada oturup sizinle iki çift konuşmağa bile bırakmıyorlar. Halbuki bir insan ahbabı ile karsı karsıya görüsmek istemez mi? Amma bırakırlarsa.. Benim yerimde bir baskası olsa, isini gücünü bırakır, lâkırdıya baslar.. Tavla aynamam. İskanbil oynamam, tezgâhbaşı da yapmam. Hep kendi işim ile uğrasırım. Amma sonra bana trasçı derler. Trasçi diye sabahtan akşama kadar, sağa sola laf yetiştiren, herkesi yakasından tutup isinden gücünden alıkoyan issiz adamlara derler. Surada oturuyorsunuz.. Kimsenin yanında oturdum mu? Bırak bepasamu, insan için her sey söyliyorlar. Amma sen, isine bak..

Garson tekrar çağırıyordu. Meyhaneci başını salladı:

— Geliyorum..

Bana dönmüştü:

— Görün de halime acıyın. Söyle bir ahbapla doya doya konusmağa hasret kaldım. Eh, her zanaatın bir pürüzü vardır. Bizimkisi de bu cins.. Ne otur, ne konuş, değil mi beyimo?. İs olsun da rahat olmasın. Bakın, bu sabah ampulleri yeniden değiştirdim. Nasıl parlak yanıyorlar. Raflara da dikkat etmiyorsun beyimo. Bu sabah temizlettim, sildirdim. Adamın yüzüne gülüyor. Ben temizliğe meraklı adamımdır. Ne kadar yorgun olsam, akşamları her şeyi temizletmeden, nizamına koymadan dükkânı kapamam. Gözüme uyku girmez. Bir illet bu, ne yaparsın? Eh, mutlaka bir illet olacaksa böyle olsun. Beş paraya simit var, elbet bunda bir is var.

Bir başka garson onu çağırıyordu:

Kollarını açtı, yüzüme mahzun mahzun baktı:

— Neler çekiyorum, görüyorsunuz, rahat bırakmazlar ki.. Herkese dert anlatan, dert anlayan var, anlamayan var... ve saire ve saire..

(Söyledikleri uzun gidecek. Burada kestim.)

SEM

Fen, bir deli doktorun eline geçerse neler yapabilir?
GAİP RUHLAR ADASI
İki Yüzlü Adam şaheserile mukayese edilecek yegâne film.
Tabiatın kanunlarını inkâr eden deli bir doktorun
Dehşetli - Esrarengiz ve Korkunç Macerasıdır.
TAMAMİLE TÜRKÇE SÖZLÜ
Önümüzdeki perşembe matinelerinden itibaren
İPEK SİNEMASINDA
(10064)

RADYO

Bugünkü Program

İSTANBUL, 1200 m.
18 : Gramofon.
18,30: Fransızca ders (İlerlemiş olanlara)
19 : Belkıs Hanım.
20 : Refik Talat B. ve arkadaşları.
21,30: Gramofon.
22 : Ajan, Borsa haberi, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12,30 - 13,30 Gramofon
18. - 18,45 Alaturka saz.
18,45 - Dans musikisi.
19,15 - 20 Alaturka saz.
20. Ajans haberleri.

VARŞOVA 1411 m.
17 Banasze ski orkestrası, 17,45 Ders (fr.) 18 Karışık eserlerden oda musikisi, 18,55 Müsahabe, 19,05 Konferans, 19,50 Koro heyeti muhtelif plâk ile. 20 Muhtelif müsahabeler, 20,45 Spor ve sair haberler, 21,05 Franz Lehar'ın Tebessümler memleketi isimindki üç perdelik romantik operet temsili, 23,20 Dans musikisi, 24,05 Müsahabe, 24 Dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
17 Kadın saati, 18,05 İsviçre salon takımı tarafından konser, 19,05 Almanca ders, 19,35 Tagannı ve piyano refakatile solist konseri, 20 Müsahabe, 20,35 Filharmonik takımın Eugen, Schumann, Beethoven'in eserlerinden ve Dohnanyi'nin idaresindeki konseri, 23,05 Haberler, Simi Kurina Sigan musikisi, 24,20 Mandit caz takımının tagannili dans musikisi.

VİYANA 518 m.
17 Opera fantazileri plâk, 17,45 Çocuk cimnastiği, 18 Opera korolarından parçalar, 18,35 Piyano refakatile tagannı, 19,15 Müsahabeler, 20,25 Saat ayarı, Hava raporu 22,05 Senfonik konser Osvald Kabasta, Alfredo Casella, Trio İaliano; Vyana Senfonik heyeti, 23,30 Sözler, 23,50 Jak Holton orkestrasının plâkları.

MİLÂNO - TORİNO - FLORANSA.
18.10 Karışık musiki, 20 Haberler, plâk 20,20 Haberler, plâk, 21,05 Keza, 22,20 Tiyatro 22,50 Tagannili oda musikisi, 23,25, Dans plâkları.

PRAĞ 488 m.
17,05 Stvan Orkestra takımı, 18,05 Müsahabe, 18,15 Plâk 18,35 Ders. (İngl.), 18,50 Plâk, 19,10 Ziyaret ve amele neşriyatı, 19,30 Almanca neşriyat, 20,10 Çocuk programı. 21 Operetten mürekkep konser. 23 Haberler, 23,20 Almanca haberler, Film.

ROMA 441 m.
18,15 Piyano ve tagannı 21,20 Tagannili 21,20 Tagannili konser, 21,50 Hafif musiki.

BÜKREŞ 394 m.
13 Haberler, plâk, haberler, plâk, 18 Radyo orkestrası, haberler, 19,20 Tagannı, 19,30 Radyo orkestrası, İstanbul gülü operetinden (Fall) parçalar, 20 Üniversite dersi, 20,20 plâk, 20,40 konferans, 21 Kartet takımın konseri, 21,30 Konferans, 21,45 Klarinet musikisi, haberler, 24 Karışık konser.

BRESLAU 325 m.
18,20 Hafif musiki, müsahabe, 20 Alman halk şarkıları, 21 Haberler, 21,15 Şair ve ressamlık, 22 Brahms'in eserlerinden konser, 23,25 Haberler, 24 Çingenelerin dans için çaldıkları musiki, 2,05 Gece konseri, 2,30 Berlinden konser.

HALKIN MAHBUBU
JACQUE CATELAİN
Kruazör kumandanı üniformasile
SAADET YUVASI
Fransızca sözlü ve şarkılı filminde görünecektir.
Sahne arkadaşları:
Danielle DARRIEUX - EDITH MERA ve emsalsiz komik LUCIEN BARUX
Bu Çarşamba akşamı
ARTİSTİK'de
(10066)

İSTANBUL BELEDİYESİ
Şehir T
Yarınki Salı günü akşamı saat 21 de
VOL PON
Yazan Fonson
Türkçeye çevirer
Bedrettin B.
5 Perde
Komedi

29 T. sani ve 2 K. evvel günleri matine saat 18 de
FRANSIZ TİYATROSUNDA
meşhur İtalyan virtüozları CARLO ZECCHİ (Piyano) NERİO BRUNELLİ (Violoncelle) tarafından iki konser verilecektir.

ELİM BİR ZİYA

Sabık Maliye nezareti muamelâtı nakliye müdürü ve şehrimiz sanayi âleminde faaliyeti ile tanınmış olan Kâzım Ziya Bey dün Kadıköyü vapurunda sektei kalpten vefat etmiştir. Arkasında büyük bir boşluk bırakan mümaileyhin cenazesi yarınki salı günü saat 10 da Cerrahpaşa hastanesinden kaldırılarak Kuzguncuk'ta Nakkaştaki aile kabristanına defn edilecektir.

Elif Naci
On yılda
RESİM
Genç ressamlarımızdan Elif Naci Beyin Türkiyede on Cümhuriyet senesi zarfındaki resim hareketlerini hülâsa eden bir kitabıdır. Fiyatı 20 kuruştur. Her kitapçıda bulunur. 8356

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'ulivetini kabul etmez.

Milliyet'in edebî romanı: 46

KIR ÇİÇEĞİ

BURHAN CAHİT

(İnkılâp Romanı)

— Onlar da senin olacak.. Güle güle kullanırsın. Haydi işine başla. Bugün bir mahkemem var. çalışacağım.

İsrar edemedim. Çıktım.

Reşit Bey eli açık bir adam. Benim neye ihtiyacım olduğunu biliyor, fakat incitmemek için böyle davranıyor.

Ne olursa olsun teşekküre mecburum.

Bugün çok iş var. Kâtip Ali Efendi de geldi.Fakat o biçarenin kasadarlıktan başka bir şey yaptığı yok. Kocaman bir hesap defteri var. Bir misafir gelip kahve içse yazıyor. Reşit Bey ona mütemadiyen emir verir.

— Sigara al, dondurma söyle. Pul getir, yemek söyle!

Ve o derhal defterine masrafı yazar. O kadar namuslu adam. Reşit Bey yazıhane mesarifi için müşterilerden bir ikisinin verdiği aylığı karşılık koymuş. Kâtip Ali Efendi onları alıyor, masraf yapıyor ve aybaşında blânçosunu Reşit Beye veriyor.

Gelen giden de çok. Günde belki otuz kırk kahve içiliyor. Reşit Beyin has ve teklifsiz misafirleri için ikram ettiği dondurma ve şerbetde başka!

Bu sabah yazıhaneye bir genç geldi. Reşit Bey ona çok hürmet etti. Uzun uzun konuştular.

Ben bir kâğıt imzalatmak için içeri giriyordum. Reşit Bey misafirini geçirmek için aşağa kalkmıştı. Ona:

— Emredersiniz Şefik Beyefendi, vekâleti bugün hazırlatırım. Zatâliniz yarın geçerken imza ediverirsiniz.

Şefik Bey beni iskarpinlerime kadar süzdü.

Sıkıldım. Tekrar dışarı çıkmakistedim. Reşit Bey:

— İmzalanacaksa getir kızım. Dedi.

Masaya doğru yürüdüm. Bilmem neden yüzüme kan çıkmıştı. Şaşırmıştım.

Şefik Bey:

— Hay hay, dedi. Zaten pek acelesi yok. Bir ay daha buradayım.

Reşit Bey mektupları imzaladı. Sonra:

— Bir mukavelename var. Başka iş yoksa bu akşam yazarsın, dedi.

— Yazarım efendim.

Yazıhane işlerile meşgul olalı üç hafta olduğu halde sıkılganlığım geçmedi. Alıştığım insanlara çabuk ısınıyorum. Fakat bir yabancı gördüğüm zaman utanıyorum. Terliyorum, şaşırıyorum.

Dışarı çıkarken adeta bastığım yeri görmüyordum.

Neden sonra Reşit Beyin sesi beni çağırdı. Odaya girdiğim zaman yalnızdı.

Bana Notere yazılacak bir mukavele müsveddesi uzattı:

— Demin söylediğim mukavelename, dedi. Şefik Beyin.. Avrupaya gidiyor. Umumî vekâletini bana bırakıyor. Çok zengin bir adamdır. Yarın erken gelip yazarsan da olur. Herhalde öğleye hazır olması lâzım.

Reşit Bey kocaman pürosunu yakmıştı. Bunun kokusu bana çok dokunuyor. Odadan biran evvel çıkmak için acele ediyordum.

Masanın üstünde duran bir zarfı işaret etti:

— Perşenbe akşamı yıldız bahçelerinde bir kır balosu var. Gitmek ister misin. Gülümsedim.. Hanımefendi bana bir kaç defa balolardan bahsetmişti. Bir çok romanlarda balo âlemlerini okumuştum. Bu tafsilât beni meraka düşürmedi değil. Fakat öyle yerlere gitmek için o kadar acemiyim ki!

Reşit Bey cevap bekliyordu.

— Teşekkür ederim Beyefendi, dedim. Fakat daha sırtından yeldirmeyi çıkaralı bir ay bile olmıyan bir köy kızı öyle yerlere nasıl gidebilir.

Reşit Bey her şeyi hoş gören bir lâubalilikle güldü:

— Adam sende. Balolara gidenler analarından Parisli doğmadılar ya.. Sen de gidersin, görürsün, alışırsın ve eğlenirsin.

Tereddüdümü görünce ilâve etti:

— Düşünme canım. Perşenbeye kadar vakit var. Ben şimdi tanıdığım bir terziye telefon ederim. Akşama uğrarsın. Sana perşenbeye kadar bir balo elbisesi yetiştirirler. Üstarafı kolay.

— Utanırım efendim, dedim. Yalnızım, yol bilmem, usul bilmem. Dans bilmem, Reşit Bey onun da çaresini buldu.

— Kır balosu eğlencelidir. O kadar teşrifat aranmaz. Ben de gitmek istiyorum. Sıkılmazsın.

Reşit Beyin de beraber oluşu iyi. İstanbulun bir de şu âlemini görmek hiç fena değil. Kalabalık bir yerde patronumla beraber bulunmakta tehlike de yok.

Sustuğumu gören Reşit Bey kararını verdi:

— Düşünmeğe lüzum yok. Gideriz. Ben şimdi telefon edeceğim. İşten çıkınca terziye uğrarsın. Zaten sizin apartımandan uzak değil. Karşı sıranızda..

— Siz bilirsiniz efendim.

* * *

Şefik Beyin umumî vekâletnamesini hazırladım.

Bu Şefik Bey herhalde çok zengin bir adam olacak.. Vekâletnamede ismi geçen bir çok apartımanlar, hanlar var. Hepsinin gelirini tahsile, mukavelelerini yapmağa Reşit Beyi vekil tayin ediyor. Bunun için de Reşit Bey ayda üç yüz lira alacak. Ne iyi iş.

Reşit Bey geldiği zaman her şeyi hazırdı. Notere yolladık. O gün Çimento şirketinin umumî içtimaı olduğu için Reşit Bey akşama kadar meşguldu. Çıkarken talimat verdi:

— Şefik Bey gelecek olursa notere kadar zahmet edip bir imza etmesini rica et. Ali Efendi kendisini notere kadar götürür. Şahide lüzum olursa karşıki yazıhanedeki Raif Beye de rica ediver.

Çıktı.

Şimdi bütün düşüncem Perşenbe akşamı.. Reşit Beyin gönderdiği terzihane hanımefendi ile gittiğimiz yerlerden büsbütün başka.. Avrupadan gelmiş bir çok modeller var. Çok lüks bir yer.. Bunları üzerimde prova ettiler. Siyah bir tuvalet bana pek iyi gitti. Fakat rengini beğenmedim. Ayni modelin beyazını hazırlıyorlar. Yarın akşam provaya gideceğim.

İçimde coşkun bir sevinç var.. Baloyu öyle merak ediyorum ki!

Bugün Mahir Beyin şoförü Aziz büyük bir valiz içinde elbiselerimi getirip odacı Ahmede bırakmış.. Reşit Beyin telefonundan sonra Hanımefendi çok kibar davrandı. Benim kindisine kırıldığımı hissetmiş olacak.

O çok nazik hanımefendinin hayatına imreniyorum. Anlaşıldı ki hanımefendi de bana çayda gösterip izah ettiği şık ve kibar hanım efendilerin bir başka türlüsü..

(Arkası var)

MEMLEKET HABERLERİ

Kömür şehrimiz yurdun yüzünü ak ediyor

Zonguldak'ta herkes işinde gücünde.. yol ve imar faaliyeti ilerliyor

Zonguldak Valisi Halit Bey ve yeni yapılan Ortamektep..

ZONGULDAK, (Milliyet) — İki gündenberi Zonguldaktayım. Zonguldak tam manasiyle bir kömür şehri.. Her nereye bakacak olsanız, fabrika bacalarının bir an kesilmiyen dumanlarını, boyuna kömür taşıyan vagonları görür, görültülerini işitirsiniz.

Zonguldakta herkes işi ile meşguldür. En büyüğünden en küçüğüne kadar mutlaka herkesin yüzünde birer kömür tozu vardır. Fakat bu karalık yurdumuza para girmesi topraklarımızın zenginleşmesi için yüzlerimizi ak eden bir hâdisedir.

Zonguldakta ilk defa kömürü "Uzun Mehmet" namında birisi bulmuştur. Kömürün bulunma tarihi 8 Teşrinisani 1295 tir. İlk defa Uzun Mehmet; kömürü Ağrı mevkiinden çıkarmıştır.

Bu sene, bu çok kıymetli adamın namına her yıl yapılmak üzere Uzun Mehmet kömür bayramı günü yapılmış ve şimdiye kadar kendi toprağımızda kendi Türk amelesinin aziz bileklerile çalıştığı ocaklarda "Sen Bart" günü bu suretle ortadan kalkmıştır.

Bu merasim Belediye tarafından açılan Dere rıhtımı ve Uzun Mehmet caddesi ve Uzun Mehmet parkında coşkun tezahüratla kutlulanmıştır.

Bu gün Zonguldakta Ereyli, Kozlu şirketleri vardır. İş Bankasının açtığı ocaklardaki mesai memleket iktisadiyatını çok kuvvetli bir cereyanla yükseltmektedir.

Daha bir çok hususî eşhasa ait ocaklarda da binlerce Türk amelesi çalışıyor.

Yollar

Beş yüz yetmiş bin liraya vilâyetin bütün yollarını yapmak için çalışan "Cümhuriyet İnşaat Şirketi" 20 Mayıs 933 tarihinde işe başlamıştır. yapılan ve yapılmakta olan yollar iki kısımdır. Yeniden yapılan yollar, tamir edilen yollar..

Zonguldak — Devrek; Devrek — Reşadiye; Bartın — Safranblu; Safranblu — Araç; Zonguldak — Çay Cuma; Devrek — Ereyli yolları üzerindeki menfez ve köprüler yapılmaktadır.

Zonguldak — Çay Cuma yolu Filyos hattının Çay Cuma istasyonuna bağlandığı için iktısadî vaziyet üzerinde çok ehemmiyeti vardır.

Şirket beş ay zarfında yüz yirmiden fazla menfez ve köprü yapmıştır. Yollar üzerinde faaliyet devam etmektedir. Yollarda on adedi şirketin, yedisi vilâyetin olmak üzere onyedi silindir çalışmaktadır. Devrek — Ereğli yolunda sekiz, Devrek — Reşadiye yolunda yirmi kilometre şose ve tesviyei turabiyesi yeniden yapılmıştır.

İktısadî vaziyet

Vilâyetin iktısadî vaziyeti çok iyidir. Buhrandan müteessir olmıyan bir yer varsa o da Zonguldaktır. Civar vilâyet ve kazalarda iş bulamıyanlar Zonguldağa gelir ve burada para sahibi olurlar. Kömür ocaklarında ve yollarda çok iş vardır. İhracat başlıca: Kömür, kereste, ve yumurtadır.

Maarif işleri

Merkezde altmış bin lira sarfile bir ortamektep yapılmıştır. Mektepsiz kalan pek çok köylerde mektepler açılması için çalışılmaktadır. Bu sene köylerde yeniden yirmi iki mektep açılmıştır.

Vilâyetin iki yüz yedi mektebi vardır. Bu mektepler merkez; kaza ve köylerdedir.

Asayiş..

Zonguldak vilâyetinde asayiş çok iyidir. Gerek kazalar, gerek on bini geçen amelenin bulunduğu merkezi vilyette pek ufak vakalar hariç tutulursa mühim hiç bir şey yoktur.

Sıhhî vaziyet

Vilâyetin umumî sıhhî vaziyeti iyidir. Bazı mıntakalarda beledî bir şekil alan sıtma ve frengi varsa da imha ve tedavisi için gayret le çalışılmaktadır.

Kazalarda frengi mücadele he yetleri, dispanserler bulunmaktadır.

Zonguldakta en havadar bir mahalde muntazam ve mükemmel bir hastahane vardır. Kozluda da bir hastahane bulunmaktadır.

Halkın istedikleri

Memleketin yegâne bir caddesi vardır. Oradan sabahtan akşama, akşamdan sabaha kadar ocak lardan iskeleye kömür taşıyn tren ler gelip geçiyor. Fakat bu caddeden de simsiyah çamurdan karşıdan karşıya geçilmiyor.

Belediyenin himmeti beklenmek zamanı geçmiş, nihayet Zonguldağın "yol yapıcı ve mektepçi" namı ile şöhret kazanan genç vali si Halit Beyin kat'î tedbir ve hare keti ile cadde bir müteahhide lhale edilmiş.. Yakında parke döşenecektir. Halk bununla beraber bir de ortamektebin liseye tahvilini istemektedir...

Galip Fuat

Elâzizde geceler

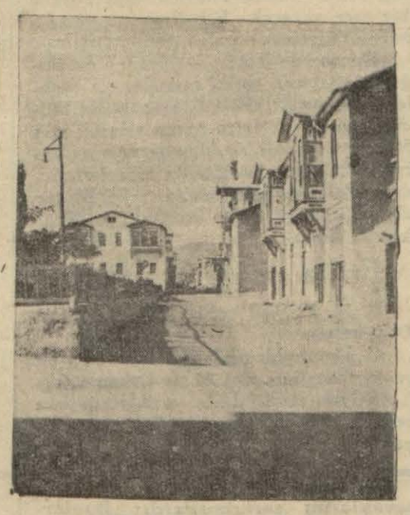

Elâziz'de bir sokak

ELÂZİZ (Hususî) — Vilâyetimizde tiyatro, sinema gibi eğlenecek ve ayni zamanda halkı bir arada bulunduracak bir vasıta yoktur. Sinema binasının inşası henüz ikmal edilmemiştir. Fakat buna mukabil şehirde çalgılı, çalgısız on beş yirmi kahvehane mevcuttur. Halk geceleri saat 10,11 e kadar kahvelerde vakit geçirmektedir.

Burada bilhassa gece hayatı göze çarpmaktadır. Gece 9,10 a kadar bir çok dükkânlar açıktır. Cümhuriyetin millete bahşettiği serbestiden ve asayişin mükemmeliyetinden kadınlı erkekli her fert geceleri âzami derecede istifade ediyorlar. Akşamları caddelerden kadın ve erkekten geçilemez.

Gündüzleri çalışan halk geceleri bol elektrik ziyaları altında dolaşarak yorulan dımağlarını dinlendirmektedirler.

Tekirdağ, inkişafı için, vilâyet kalmak isteyor

Bir tren hattı da yapılsa Tekirdağ Trakyanın ihraç iskelesi olacaktır

TEKİRDAĞ, (Milliyet) — Hükûmetimiz tarafından lağvedilecek vilâyetler meyanında Tekirdağın da bulunduğu ve lağv keyfiyeti hakkındaki lâyihanın Devlet Şûrasına tevdi edildiğini bazı gazeteler yazmışlardı. Bu vaziyetin ne dereceye kadar doğru olduğu buraca meçhûl ise de vilâyetin âti ve istikbali noktayınazarından Tekirdağ vilâyetinin lağvı cihetine gidilmiyeceği kuvvetle zannediliyor. Esasen Trakyanın bir incisi olan şehrimiz Marmara havzasının iktisaden ehemmiyeti haiz bir iskelesidir. Binaenaleyh daima inkişaf ve ilerlemeye müstait böyle mühim bi vilâyetin lağvi iktisat işleri üzerinde bir tesir husule getireceği kanaati burada umumidir.

Tekirdağ vilâyetinin on sene zarfında ecnebi diyarına vaki olan ihracatı (9,899,740) lira olup ecnebi diyarından idhalât ise (889,010) liradır. Gün geçtikçe ehemmiyeti iktisadiyesi artan mıntakamızda fabrikacılık ve sanayi işleri de inkişaf etmektedir. Halen merkez kazada 30 fabrika ve 50 değirmen vardır. Fabrikalardan biri şarap diğerleri un fabrikasıdır. Uu fabrikaları dahildeki ihtiyacı temin etmekle beraber Kırklareli ve İstanbula vasî mikyasta un ihracatı vaki oluyor.

Şarap fabrikası asrın bütün modern teşkilatı havi ve Avrupada bile emsali pek nadir bir müessese halini almıştır. Mutlak surette Trakyanın iki valilik olarak bırakılması hükûmetçe şayanıarzu ise biri Edirne diğe vilâyet te Tekirdağ olarak kalmalıdır. Gerek ziraat sahasında, gerek sanat ve ticaret âleminde Trakya şehirleri arasında Tekirdağ birinci derecede gelir. Cümhuriyetin ilânından sonra on sene zarfında terakkiyat iktisaden yükselmeğe müsait bir şehir hissini verir.

Trakya şehirlerini Tekirdağma bağlıyan bir şimendifer hattının da burada inşası mümkün olduğu takdirde bütün Trakya şehirlerinin idhalât ve ihracat merkezi olmağa namzet Tekirdağımızın merkezi hükûmetçe ve büyüklerimizce vilâyet olarak bırakılacağı kuvvetle ümit ediliyor.

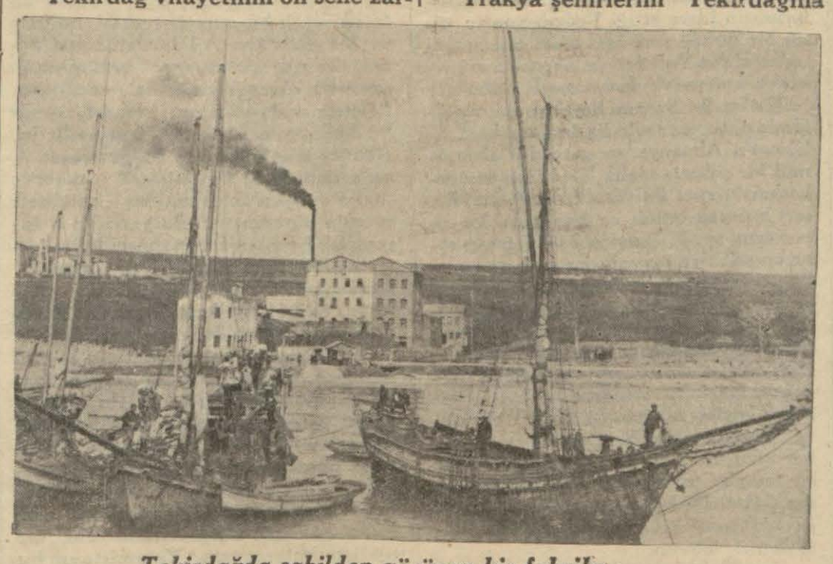

Tekirdağda sahilden görünen bir fabrika

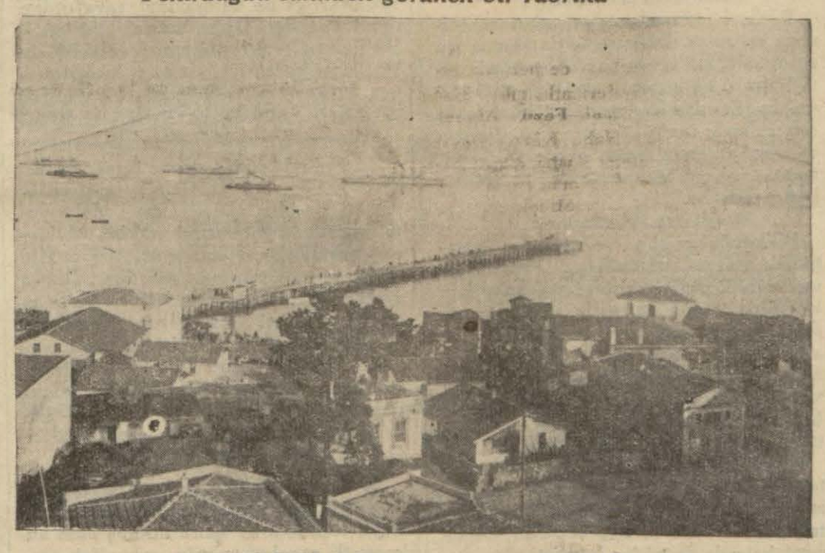

Tekirdağ limanının görünüşü

Memlekette sportemasları

Ayvacık sporcuları Bayramıça gittiler

AYVACIK, (Milliyet) — Bu yıl sonbahar sporları heyecanlı geçiyor. Bütün futbol kulüpleri faaliyette. Ayvacık sporcuları bir gezinti ve bir tanışma yapmak üzere Bayramıça gidip geldiler.

Bayramıç Ayvacığa 50 K. M. uzak, kısmen muntazam şosesi olan yollardan ancak otomobille buradan iki saatte gidiliyor. Salı sabahı erkenden harekete hazırlandık. Bir otobüsten mürekkep kafilemiz çok eğlenceli bir seyahat yaptı.

Gençler çok neşeli idi. Seyahate Hâkim, Jandarma kumandanı, Maarif memuru, Malmüdürü beylerle bir sıhhat memuru, iki muallim arkadaş ve 20 sporcu iştirak etti. Ayvacıktan Ezineye kadar olan 25 kilometrelik yol kısmen arızalı olmasına rağmen yazın ve sonbaharda işliyecek haldedir. Yalnız sarsıntılara tahammül etmek lâzım. Tesviyei turabiye halinde olan bu yoldan gidişin zahmetini Eziine - Bayramıç muntazam şosesinde yol alış unutturuyor.

Bayramıç Kaymakamı, Belediye Reisi Maarif memuru, Gençler birliği reisi ve sporcular kafilemizi kasaba kenarında karşıladılar. Hep beraber gidiyoruz.

Hükûmet ve Belediye önünden geçtikten sonra uzun ve muntazam bir çarşıya girdik, beş on dakika daha yürüdük. Halk Fırkasına gelmiştik, orada durduk. Bayramıç Gençler birliği reisi Mehmet Bey tarafından gençliğe ait bir hitabe söylendi. Buna mukabil kafilemiz reisi Şükrü Bey tarafından da bir hitabe söylendi. Ve coşkun alkışlarla karşılandı.

Her iki kaza gençleri için temasa vesile olan bu ziyarette Bayramıçlıların başında kaymakamı Zeki Beyefendi olduğu halde misafirlerine karşı gösterdikleri candan misafirperverlik Ayvacıklıları çok mütehassis etmiştir.

Bayramıç kasabası mamur ve kalabalık bir kasaba. Bilhassa mekteplerinde her gezicinin gözüne çarpan bir varlık var. Muallimleri çalışmışlar ve işlerini başarmışlardır.

Kasaba güzel caddeleri ve büyük mağazalariyle, muntazam gazinolariyle bir varlık gösteriyor. Bayramıçlılar kasabanın en iyi ve göze çarpan bir yerinde büyük ve muntazam bir spor sahasına malik.

Kazanın çalışkan Kaymakamı Zeki ve Belediye Reisi Yahya Sezai Beylerin eserleri her yerde görülüyor. Uyanık bir gençliğe malik olan Bayramıç hanımları asra uygun bir şekilde giyiniyorlar. Çarşaflı Hanımlar pek az.

Bayramıçta helvacılık ve ziraat mühim bir yer almıştır. Bilhassa susam helvaları çok meşhur.

Son zamanlarda zeytincilik ve bağcılık inkişaf etmiştir. Çok güzel helva yapmakla şöhret bulan Bayramıç helvacıları civar kazalarda müşterilerine satış yapmaktadırlar.

Ayni gün akşamı Bayramıçtan hareket ettik. Misafirperver Bayramıçlılar kafilemizi yarı yola kadar muzika ile geçirdikten sonra samimî bir surette uğurlanan kafilemiz Ayvacığa döndü.

A. NİYAZİ

Çaycuma nahiyesi nden bir manzara

Hergün bir yazı

Malımızı satmasını öğrendik.. diyebiliriz

Satış yapmak güçleştikçe satıcıların marifeti de artıyor

Ben bir şeye dikkat ediyorum: Para kazanmanın güçleşmesi, müşterinin elini eteğini çekmesi, alış verişin durgunlaşması, satıcıları ümitsizliğe düşürmedi.

Bilâkis, satış yapmak güçleştikçe, satıcıların mukavemetleri ve tahammülleri arttı.

Vaktiyle müşteriyi, bir uşak gibi kapısından kovan başı abanî sarıklı ihtiyar yağlıkçılar bile, şimdi kuzu gibi oldular.

Mal beğendirmek için ne yapacaklarını bilmiyorlar.

Vaktiyle sahibi Türk olan bir mağazaya korka korka girerdik.

— Bunu beğenmedik... Başkasını çıkar! Demek, ne haddimize düşmüştü. Tezgâh başında oturan eli tesbihli, başı takkeli ihtiyar hemen kaşlarını çatardı:

— Bizde olan bu!.. İster al, ister alma!..

Eğer biraz daha canını sıkacak olursanız, yüzünüze karşı haykırırdı da:

— Seni adam sandık ta en iyi çeşitlerimizi önüne döktük... Parana göre mal istesene!

Siz, süklüm püklüm çıkarken, o arkanızdan kim bilir ne küfürler ederdi.

Dükkân, tezgâh sahibi olan hiç bir Türk vatandaşında şimdi bu kabalığı göremiyoruz.

Bilâkis, içlerinde o kadar nazik davrananlar, var ki, insan, buradan bir şey almadan çıkarsa derin bir utanç duyuyor.

Satış yapmak zanaatını bütün satıcılar kusursuz öğrendiler. Müşteriye döktükleri dilleri, deyme müdaheneci taklit edemez:

— Ayak turabı olayım hanımefendimiz.. Bir kere de bizim mağazadakileri görün!..

— Nasıl bir şey emir buyuruluyordu, beyefendi hazretleri?

— Zatıâlînizi memnun bırakmazsam, haddim olmıyarak on paranızı almam efendim...

En çalımı yüksek mağazaların önünde bile mutlaka birer çıgırtkan var:

— Son moda ipeklilerimiz geldi efendim.. Mantoluk, ropluk, fantazî kumaşlar....

— Her keseye uyğun gabardinlerimizi görmez misiniz?

Bizim köşe başındaki seyyar kitapçı bile, satış yapmak sanatinin gafili değil. Aylardanberi, önünde ayni kitaplar... Ve ayni terane:

— Son bunlar... Efendi son... Başka yok!...

Postahane önünde bağıran bağırana :

— Dükkân kiramız yok ta ondan ucuza veriyoruz. Aldanmamalı...

— Yetmiş beşe alma... On beşe bu defter!

Üzümcü, küfesinde çürüttüğü ekşimiş üzümleri için:

— Ha Çavuş ha!...

Müvezzi, havadisin en durgun gününde:

— Deh.... şet... li yazıyor!..

Balıkhaneden geçerken:

— Şu mala bak be!.. Toriğin böylesi on kuruşa!.. Balık, deyip geçme efendi.. Eti de var, canı da...

Kasabın bacaklarından çengele astığı Karamana iltifatı:

— Buz gibi Dağlıca gel!.. Kırk beş kuruşa Dağlıç!..

Bazı mağazaların camekânlarında dişlerini sırıtarak, yüzünüze gülen şöyle bir ilân:

— Kırk beş sene için garanti!.

O zamana kadar kim öle, kim kala... Diyeceksiniz amma, ben size burada satış sanatından bahsediyorum.

Öğle saatlerinde, lokantalardan hararetli davetler olur:

— Buyursunlar beyim!. Dönerim halistir efendim..

Cuma, günleri, mahalle çocuklarının toplandığı meydanlarda, paket paket çikulataların arasında cızır cızır öten bir gramofon... ve gramofonu bastıran gün görmemiş bir ses:

— Boş yok... Gramofon, çıkulata, bisiklet... Alan kazanıyor.. Beş kuruş verelim, iki bin beş yüz kuruşluk hediye alalım...

Yolda giderken, birisi kolunuzdan çeker; elinde bir piyango bileti vardır; bütün ciddiyet ile:

— Beyefendi.. Gel.. Kaçırma bu fırsatı!.. Vallahi içime doğdu. Diye başlar, ve sözüne devam eder:

— Al da bana dua edersin... Elim, uğurludur. Adresimi de takdim edeyim.. Fakiri unutmazsınız!

Bir birahanede içiyorsunuz. Yanınıza biri sokulur:

— Çakılarım birinci İngiliz...

Kafanız biraz dumanlı ise, bir çakıya ihtiyacınız olduğu aklınıza gelir; sorarsınız:

— Kaça veriyorsun?

— Size bir buçuk liraya bırakırım..

— Amma yaptın ha.. Kırk kuruşluk çakı bir buçuk liraya olur mu?

Kıs kıs güler ve çakının baş tarafını gözüne uydurarak:

— Bu bildiğiniz çakılardan değil... Der marifeti var!

Çakının marifeti, içine lûple seyredilen bir çıplak kadın resminin konulmuş olmasıdır.

Satış sanatının daha, nerelere kadar girdiğini birer birer yazmağa bu sütunların tahammülü yok. Şimdilik muhakkak olan şey şudur:

Malımızı satmasını öğrendik!

M. SALÂHATTİN

Zonguldaklılar çalışıyor

ZONGULDAK, (Milliyet) — Zonguldak Halk Fırkası reisi Mitat Akif Beyi Fırka binasında ziyaret ettim.

Bana vilâyette hassaten Zonguldakta yapılan Cümhuriyet bayramı şenliklerini anlattı.

Bayram Zonguldakta denilebilir ki, emsalsiz olarak kutlulanmıştır. Baştan başa şehir, resmî, hususî müesseseler, kömür ocakları, fabrikalar, halk, mektepler bayrama candan kopan bir tezahüratla iştirak etmiştir. Pek çok yerler de muazzam taklar kurulmuş, her taraf fırka bayraklariyle örtülmüştür. Heyecanlı nutuklar verilmiş, Cümhuriyet milliyet mefkûresini yaşatan konferanslar tertip edilmiştir.

Devrek kazasında olduğu gibi, burada da köylüye büyük bir ziyafet verilmiş, köylü gecesi yapılmış, köylü hanımlar başta Vali Bey olduğu halde bütün memur aileleriyle beraber oturmuşlar, gece bu ailelerde misafir alakonulmuşlardır.

Yeni yapılan Halkevinin açılma merasimi de çok coşkun tezahüratla yapılmıştır. Halkevinde muazzam bir Gazi dairesi vardır.

Evin bütün şubeleri fasılasız bir suretle çalışmakta, halk, köylü bu mesaiden yüksek faydalar almaktadır. Amasradaki sepetçilik ve şapkacılık fabrikasiyle, Ereğlideki balık konserve fabrikasının işleri her gün inkişafa doğru gitmektedir.

Herkesi heyecana Veren hadise

(Başı 1 inci sahifede)

rının teessürünü mucip olan bir iptilâsı vardı, kokainömandı. Bu iptilâya arasıra rakı içmek te inzimam ediyordu. Dostları çok sevdikleri Amca Beye bilhassa kokaini terketmesi için ricalarda bulunuyorlar, bu menhus zehirin dimağ üzerinde yaptığı tahribatı anlatmağa çalışıyorlardı. Pek usta bir eczacı olduğu için kokainin mahiyetini ve onun tesirlerini herkesten daha yi bilen Amca Bey bu hayırhahane tavsiyelere teşekkür etmekle beraber bu iptilâdan vazgeçemiyor, mukadder akıbeti tacil ediyordu.

Nihayet olan oldu ve Amca Bey dostlarını teessürlere garkeden bir akıbetle delirdi.

Amca Bey nasıl delirdi?

Amca Beyin her tavrı babacanca idi. Meclislerinde daima neşe verir, kendini sevenlere mukabil hürmet ve muhabet ibzal ederdi. Hattâ düne kadar bu vaziyetini muhafaza etti.

Son bir haftadır halinde bir gayritabiilik seziliyordu, Sokakta başı açık ve kravatsız dolaşıyor, biraz dalgın bulunuyor ve adeta kendi kendine söyleniyordu. Fakat genc etrafına iltifatlar savuruyor, kimseyi tereddüde düşürmüyordu.

Sezilen bu gayritabiilik evinde daha fazla nazardikkati celbetmiş olacak ki oğlu Adli Bey pederinin hastahanede tedavisi için Mazhar Osman Beyden bir de rapor almıştı. Hasan Bey dün hastahaneye götürülecekti. Fakat dün akşam saat 17 de, Hasan Bey müthiş bir buhran geçirdi. Kendisini hastahaneye götürmek için evin önüne otomobil geldiğini görünce:

— Beni ecnebilere mi teslim ediyorsunuz?

Diye haykırdı ve hemen iki tabancasını birden alarak evin üst katına çıktı. Odanın içinde rastgele ateş etmeğe başladı. Bu buhran o kadar anî oldu ki ev halkı ne yapacaklarını şaşırdılar ve hemen evin altındaki belediye dairesine kaçtılar.

Amca Bey yakalanamıyor...

Zaten günün her saatinde kalabalık olan Cağaloğlu caddehinde bu hâdise ciddî bir heyecan uyandırdı. Herkes Amca Beyin evinin önüne toplandı. Amca Bey çatıda duruyor, arada sırada:

— Allaaaah.... diye haykırıyor, polislerin teslim olmasına dair ricalarına, tehdit derecesine varan ısrarlarına kulak asmıyordu. Elinde dolu iki tabanca vardı. Bu vaziyette kendisini yakalıyacak babayiğit te bulunamıyordu. Nihayet, toplananlardan birisinin aklına geldi:

— İtfaiyeye haber verin.. İtfaiye su sıkar, sersemletir, yakalar.

Denildi ve bu fikir umumun tasvibine iktiran etti, telefona koşuldu ve itfaiyeye (yangın!) işareti verildi.

İtfaiye geliyor...

İtfaiye gelinciye kadar seyircilerin arasından iki babayiğit çıktı. Bunlardan birisi bir Lâz delikanlısı idi. Fedai olarak eve girmek ve Amca Beyi yakalamak istedi. Fakat kapının önünde cesareti kırıldı.

Bu esnada mahalle bekçisi Mustafa Ağanın sesi işitildi:

— Ben bu işi yaparım, yalnız siz tedbirli davranın...

Ve bekçi Mustafa Ağa yavaşça kapıdan içeri girdi, biraz sonra da çatı arasında göründü. Amca Bey bekçi Mustafa Ağayı görmemişti. Mustafa Ağa, atik bir hareketle Amca Beyin kollarına sarıldı, tabancalarını yere düşürdü ve onu zaptetti.

Amca Bey evvelâ biraz mücadele etmek istedi, fakat bilâhare bundan vazgeçti, tam bir teslimiyet gösterdi. Giden diğer yardımcıların da muavenetile aşağı indirilerek hazırlanan otomobile bindirildi. Bu esnada itfaiye de gelmişti. Fakat artık itfaiyeye lüzum kalmamıştı.

Amca Bey otomobile bindirilirken de biraz müşkülât çıkardı. Elini başının üzerinde dolaştırıyor:

— Başım gözüm sadakası olsun! der gibi vaziyetler yapıyor "Allah,, diye haykırıyordu. Müşkülâtla otomobile konuldu ve Polis Müdürlüğüne gönderildi.

Amca Beyin davası..

Amca Beyin babası Şeyhületibba Nafiz Paşa vefat ettiği zaman, Amca Bey, gene böyle bir kriz geçirmiş, hattâ övey validesi aleyhine bir dava açarak:

— Babamı servetine tamaan zehirleyip öldürdüler.

Diye iddia etmişti. Bu dava tabiî mecrasını takip etti ve dava Amca Beyin kavli mücerredinde kaldığı için ispat edilemedi.

Amca Beyin bu akıbeti cidden hazin ve şayanıteessürdür. Amca Beye âcil şifalar temenni eder, ailesine de teessürler beyan ederiz.

Amerika - Rusya

(Başı 1 inci sahifede)

redilmiştir.

M. Litvinof'un beyanatı

MOSKOVA, 19. A. A. — M. Litvinof, matbuat mümessillerine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur :

" Noktai nazar teatilerinde bulunmak, yalnız maziye ait olan ve haledilmemiş bulunan meselelerin müsait bir surette ve seri bir tarzda halli için zarurî olan şartları ihdas etmekle kalmıyarak ayni zamanda iki büyük Cümhuriyetin hakikaten dostane münasebetlerinin inkişafî ve müslihane bir surette teşriki mesaide bulunmaları tarihte yeni bir sayfa açmıştır. İki memleket arasında iktisadî teşriki mesai imkânlarından azamî derecede istifade edilecektir. Dünkü akit, sulh eseri üzerinde çok müsait bir tesir icra edecektir. Aramızda mazide hakikî ihtilâflar zuhur etmiş değildir ve istikbalde de çıkacağını beklemiyoruz.

İktisadî ve harsî teşriki mesai ve sulh lehinde mücadele için ihzar edilmiş olan zemin genişliyecektir. Bir çok kimseler, Sovyet Rusya hakkında bir takım masallar uydurarak ortalığa yaymaktan zevk duyuyorlar. Bu sebepten dolayi Amerika reisicümhuru her şeyden evvel benden Sovyet Rusya hükûmetinin diğer memleketler tebaası hakkındaki siyasetine dair malûmat istediği zaman hiç müteheyyir olmadım ve kendisine etraflı malûmat verdim. Reise hitaben bir meptup yazarak Rusyada din ve mezhep hakkında mevcut olan kanunu izah ettim. Çünkü kendisi Amerikalıların Sovyet Rusya da kendi dinî ayinlerini serbestçe icra edip edemiyeceklerini öğrenmek istiyordu ve bu hususla pek ziyade alâkadar görünüyordu.

Reis, ayni zamanda ecnebilerin Sovyet Rusyadaki hukukî vaziyetlerini sordu. Kendisine ecnebilerin her noktai nazardan Sovyet kanunlarına tabi olmaları lâzım gelmekte olduğunu ve ecnebiler için hususî ahkâm vaz'ının kabil olmadığını izah ettim.

Kendisine hitaben yazmış olduğum başka bir mektupla Sovyet Rusyanın diğer hükûmetlerle olan münasebatının mütekabilen birbirinin dahili işlerine karışmamak esasına istinat etmekte olduğuna dair teminat verdim.

Mevcut maddî metalibat meselesini kısa bir zamanda halletmek imkânı yoktur, çünkü Sovyet hükûmetinin takipetmekte olduğu siyaset bu gibi meselelerin normal münasebatın teessüsünden evvel haledilmesine müsait değildir . Bu mesele hakkındaki noktai nazar teatileri, her iki memleketin hüsnüniyeti ve bu meseleyi mümkün olduğu kadar süratle haletmek hususundaki arzularını isbat etmiştir,. Bu husustaki hüsnüniyetimizi isbat etmek için bu meselenin katî surette haledilmesini beklemiyerek Siberya Amerikan heyeti seferiyesi dolayisiyle Amerikaya karşı serdetmekte olduğumuz metalebattan vazgeçmeğe karar verdik.

Vashingtondaki Sovyet mümessilleri Amerikan - Rus mühabatının iadesi dolayısiyle bir çok tebrik telgrafları almaktadırlar.

Görüşmeler

VASHİNGTON, 19. A. A. — Litvinof yoldaş dün maliye nazırı vazifesini gören M. Morgentau ile Sovyet Rusyanın yeni Amerika sefiri M. Bullit ile 45 dakikalık bir görüşme yapmıştır. Bu görüşmenin mevzuu bildirilmemektedir.

Litvinof yoldaş bundan sonra bugün Vashington'da bulunan kabine azasına bir öğle yemeği vermiştir.

Almanlara göre

BERLİN, 19. A. A. — Havas ajansı muhabirinden : Başka şeylerle fazla meşgul olmasına rağmen Alman matbuatı Sovyet - Amerika anlaşmasına dair bazı yazılar yazmakta, bu hadiseyi Japonyanın siyasî bir mağlubiyeti olarak göstermektedir.

Çek gazeteleri ne diyorlar

PRAG, 19. A. A . — Çek matbuatı Sovyet Rusyanın Amerika tarafından tanınmasını fevkalâde mühim bir hâdise olarak telâkki etmektedir.

Yeni yere taşındılar

İnhisarlar Umum Müdürlüğünün yaprak tütün, memurin, mamulât ve neşriyat kısımları Selânik Bankasının üst katına taşınmışlardır.

Devlet Bankası İstanbul şubesi, yakında İnhisarlar Umum Müdürlüğü binasının tahliye edilen kısımlarına nakledilecektir.

Türk spor Gençliği

(Başı 1 inci sahifede)

zımgelen esaslar hangisi işe başlanmış ve hedefe varılmak için mesafe ne kadar mümkünse okadar kısaltılmıştır. Bu vadide uzun uzadıya söz söylemeye ihtiyaç var mı bilmem? İçinizde sporun bidayetinden beri bir çok teşekküllerde yer almış arkadaşlarımız pek çoktur. Ve daha kat'i olarak bütçemizi tetkik etmek maksade vefa eder zannediyorum. O vakit büyük inkilâbımızın bu sahada yüksek tecellisini görerek müstarih olursunuz. Kemmiyet itibarile ne ise keyfiyet itibarile de öyledir. Sporun geçen devrelere nazaran gerilediğini söyleyenler vardır. Bu tenkitlerin hükümsüzlüğünü ispat için fikir sarfetmeği bile zait addederim.

Cümhuriyet devrine kadar İstanbuldan sonra ancak bir iki Vilâyetimizde biraz spor hevesi müşehede edilirken bu gün yakında daha iyi tanzime muvaffak olacağımız vatanın her tarafına yayılan bir spor faliyetinin karşısında olduğumu zu ilâve etmek isterim.

Arkdaşlarım !

Bugünkü sporla dünkü spor arasında bugünün lehine çok farklar vardır. Bunu içinde yaşadığımız için göremeyoruz. Bir kere eski spor binbir müşkülâta maruzdu. Çocuk velileri çocuklarının aslâ sporla meşgul olmalarına müsade etmezlerdir... Eski sporda gürbüz yurtdaş yetiştirmek fikri hakim değildi. Bugünkü spor terbiyesinin esaslarında ve usulü tarzlarında ise temamen ilmî esaslar hakimdir. Dolayısile bugünkü spor millidir. Gençleri Türk cemiyetine intibak ettirmek ve onlara büyük içtimaî kudreti vermek hedefi takip ile küzide arkadaşlarımızın idare ettiği Federasyonlar ilmî bir tarzda spor işlerimizi tanzim etmektedirler. Adetleri az olmasına rağmen ecnebî antrenörlerinden esaslı istifadeler edilmektedir. Sporun her kısmına verdiğimiz ehemmiyet ile işe başlanmıştır. Hükûmetin Almanyadan getirdiği alemşümul bir şöhrete malik Karl Dim memleketimizin spor ihtiyacatını bazı mıntakaları gezerek tetkik ve tespit etti ve raporlarını verdi. Bundan başka geçen sene en selâhiyettar şahıslar spor ve gençlik teşkilâtı için ecnebî memleketlerinde tetkikat yaparak raporlarını hazırladılar. Bu raporlar uzun uzadıya tetkik edilerek verilecek yeni kararlar spor teşkilâtının istikameti asliyesini teşkil edecektir. Hepinizin malûmudur ki spor meselesi baştan nihayetine kadar bir ilim ve ihtisas meselesidir. Sporda atılacak her adım bir tetkike, tecrübeye, ilmî bir temyize muhtaçtır. Hükûmetimizin deruhte ettiği bu yeni teşkilâtın vereceği ciddî semereyi şimdiden huzurunuzda söylemek isterim.

Muhterem arkadaşlar !

Bunları saymaktan maksadım milletimize ve sporcularımıza başladığımız işe emniyetle, kat'iyetle ve ilmî usullerle giriştiğimizi bu vesile ile de ifade etmiş olmaktır. Son bir kaç senelik birincilik müsabakalarını takip edenler ve Balkan müsabakalarında alman neticeleri bilenler sporun inkişafı hakkında büyük ümitler besleyebilirler.

Muhterem arkadaşlar !

Biliyorsunuz ki ; bizde spor amatörlük esasına müstenittir. Memleketimizin millî mefkûresinin tahakkuku için bu yolda tamimden başka çare var mı dır?.. Şurasını bir kere daha tekrar ederim ki : her kuvvetten, her fırsattan istifade ederek spor teşekküllerimizi kuvvetlendirmeğe çalışacağız. Bu husus takip edeceğimiz programı diğer bir fırsattan istifade ederek arzedeceğim:

Bugünkü spor faaliyeti hakkında mıntakalarda tevazün yoktur. Nüfusumuzun azim bir ekseriyeti ve spor faaliyeti Garpta pek mütekâsif ve semeredardır. Diğer mıntakalarda da nüfus kesafeti nispetinde randıman almak teşkilâtımızın umdesidir. Sporun inkişafından bahsederken henüz faaliyete geçmemiş ve bittabi mıntaka tesis edememiş olan Vilâyetlerin de gözümüzün önüne gelmemesine imkân yoktur.

Arkadaşlar !

Sporda bir de büyük kusurumuz vardır. Millî heyecanı teşvik ve tertip etmiyoruz. Bütün dünya milletleli bilhassa İtalyanlar, Almanlar, Çekler, Sovyetler, Yunanlılar spor hareketlerinde bütün milleti alâkadar eden heyecanlı tezahurat yapılmasını teşvik ettikleri halde biz de maalesef bu husus çok ihmal edilmektedir. Bundan iki ay evvel Atinada yapılan atletizm müsabakalarında bulundum. Bu müsabakalardaki müşahedatım beni avdetimde daha geniş ve bilgilerle karşılaştırmış oldu. Bu müsabakalar mübalağasız seksen doksan bin seyirci huzurunda büyük heyecanlı merasimle yapılıyor ve bütün devlet erkânı ve halk bu oyunlarla bulunmağı en şerefli bir vazife addediyorlar. Gazeteler kâmilen sahifelerini bu müsabakalara hasrediyorlar... Halbuki bizde sporu teşvik ve besleme vazife ve salâhiyetinde bulunanların bu işe olan alâkalarının daha şumullü olmasını temenni ederim. Muhterem arkadaşlar, yukarda arzettiğim gibi bizim sporcularımız amatördür. Bütün zevkleri muvaffakiyetlerinin sonunda sadece istedikleri takdir ve iltifattır ki bu da kendilerine çok görülmeyecek olan haklardandır. Balkan güreşi ve atletizm müsabakalarından dönenlerle de bulundum.. Onlarda zaferle dönen ve millî şerefi yükselten arkadaşların bekledikleri alâkayı göremedim.

Spor siyasetimizde ve spor hayatımızda gayet halka nüfuz etmektir. Binaenaleyh teşkilâtımız spora atılmış olan bu kıymetli gençleri sporda muvaffak olabilmeleri için en iyi teşvik çaresi olan bu dan beklediği ve takip ettiği gayeyi bu

Cümhuriyet rejiminin spor teşkilâtınhususu da temin etmek mevkiindedir. suretle ifade ederken sporcularımıza şunu da hatırlatırım ki beynelmilel sahada da kendilerine düşen mühim vazifeler vardır. Her gün bir mertebe daha muvaffakiyetle ifâ ettikleri bu vazifeleri daha nünden hiç ayırmamalıdırlar. Spordan yüksek şekilde yapmak borçlarını göz önünde tutmak, gayemizin sağlam bünyeli, sağlam karakterli ahenkli ve millî hisleri olgunlaşmış gençlik yetiştirmek ve bunu daima önde ve elde bulundurmaktır.

Birincileri takdim

Halit Beyin nutkundan sonra Futbol Federasyonu Reisi Hamdi Bey Türkiye birincisi Fenerbahçe takımını takdim etti ve alkışlandılar. Sıra ile tenisçiler, denizciler, güreşçiler, atletler takdim edildiler ve ayni suretle alkışlandılar. Takdimden sonra Şişli nahiyesi Gençler Mahfili musiki heyeti çok muvafakiyetli konserlerini verdiler ve pek çok alkışlandılar.

Balkan heyeti döndü

(Başı 1 inci sahifede)

ile Muhtelit Mahkemenin ilgası için hazırlanan itilâfname projesi üzerinde tam bir mutabakat hâsıl olmuştur. İtilâffname pek yakında Ankarada imzalanacak ve bu suretle memleketlerimiz arasındaki bütün meseleler halledilmiş bulunacaktır. *Türk ve Yunan dostluğunun yakın istikbalde arzedeceği inkişafın ne olabileceğini bana pek çok kimseler sormuştur ve sormaktadır. Kat'iyetle ifade etmek kabildir ki, Türkiye ile Yunanistan arasında hudutları hemen hemen kaldırmak imkânı olacaktır. Her iki hükûmetin gayesi budur.,,*

Bundan sonra Elen Hariciye Nazırına dördüncü Balkan konferansının mesaisi hakkında mütaleasını sordum: Bana dedi ki:

"— Bu konferansların mesaisini ehemmiyetle takip ediyoruz. Bu çalışmalardaki derin mananın Balkan milletleri tarafından lâyıkile anlaşılmasını temenni etmekteyiz.,,

Söz, Balkanlarda sulhün temini yolunda tesadüf edilen bazı müşküllere intikal edince, M. Maksimos'un Bulgaristanın Yunanistandan Adalardenizinde istediği mahreç meselesine dair ne düşündüğünü öğrenmek istedim.

M. Maksimos:

— İşte Yunanistanın her fırsatta iyi niyetlerini ispat ettiği bir mesele. Diyerek anlatmağa başladı:

— Sulh konferansında bu mesele bir komite tarafından tetkik edilmişti. Bulgar murahhas heyeti bu kısımda Bulgaristana arazi verilmesi için büyük devletler murahhasları nezdinde teşebbüste bulunmuştu. O zaman bu talep esaslı bir surette tetkik edilmiş ve Bulgaristana Adalardenizinde ancak iktısadî bir mahreç verilmesinin muvafık olacağı kararına varılmıştı. Fransız murahhasının riyaset ettiği bu komitenin kararı üzerinedir ki, Neuilly muahedesinin Bulgaristana Adalardenizinde bir iktısadî mahreç temin eyliyen sizce malûm maddesi tanzim olunmuştur. Bulgaristan o zaman bu neviden bir mahreci kabul etmemiş ve mesele muallâkta kalmıştı. Lozan konferansında meseleye gene temas edilmiş ve Bulgar murahhas heyeti Dedeağacın Bulgaristana ilhakını ve hiç olmazsa muhtariyetinin ilânını istemişti. Konferanstaki büyük devletler murahhasları bu talebi kabule şayan görmiyerek reddetmişlerdi. Buna rağmen Yunan murahhas heyeti azamî hüsnüniyetini ispat ederek fedakârlıkta bulunmuş ve Neuilly muahedesi ile takyit edilen mahreç işini halletmek için Bulgaristana yeni bir teklifte bulunmuştu. Yunanistanın bu fedakârlığı da Bulgarlar tarafından reddedilmişti. Daha sonra Yunan - Bulgar hakem mahkemesi reisi M. de la Barra kendisine ait bazı hususlar için Atinaya geldiği sırada bu mahreç işini halliçin Bulgaristan nezdinde tavssutta bulunmak nezaketini göstermiş ve hükûmetimiz kendisini mahreç işinde Bulgaristana mutedil tekliflerde bulunmağa salâhiyet vermişti. Bu maksatla Sofyaya giden M. de la Barra hiç bir netice alamamış ve Bulgaristanın menfi cevabı ile tekrar karşılaşmıştı. Daha sonra, zannederim 1925 te Londra Balkan Komitesi Reisi Sir Edvard Boyle ve Umumî Kâtibi M. Bukton, "Times,, gazetesine bir mektup yazmışlardı. Adalardenizinde Bulgaristana bir mahreç teminini talep eden bu mektuba İngiltere Hariciye Nezareti Müsteşarı M. Mac - Neil cevap vermiş ve Meb'usan Meclisinde bu mesele hakkında izahat vermeğe vakit bulamadığından dolayı özür dileyerek mahreç işinin geniş bir tarihçesini yapmış ve bu mesele hakkında Yunanistanın gösterdiği hüsnüniyeti ve Bulgaristanın mukabelesini tebarüz ettirmişti.

Meselenin geçirdiği bütün bu istihaleye rağmen, Cemiyeti Akvamda o zamanki Bulgar Hariciye nazırı Mösyö Kalfoff ayni meseleye temas etmiş ve işin halledilmemiş olmasından şikâyet etmişti.

Elen murahhası cevabında meselenin halli için Cemiyeti Akvama tevdiini teklif ettiği halde bu teklif te sükût ile mukabele görmüştü.

Bütün bu anlattıklarım, size Yunanistanın işin halli için her fırsatta gösterdiği hüsnü niyetin derecesini gösterir.

İtiraf ederim ki, son zamanlarda Bulgar matbuatının bu mesele etrafındaki neşriyatını hayretle karşıladım. Eminim ki, Yunanistanı tanıyanlar onun hareket tarzını ancak takdir ederler. Ve Ümit etmek isterim ki, iki memleket arasındaki münasebatın takviyesine çalışıldığı şu sırada Bulgar matbuatının son neşriyatına Bulgar hükûmeti taraftar değildir.,,

Mecdi SADRETTİN

Heyet dün avdet etti

Balkan konferansına iştirak eden murahhas heyetimizin Atinada kalan reis umumî kâtip ve azaları, dün akşam saat 17 de Tevere vapurile Pireden gelmişlerdir.

Atinadan dönen heyiti murahhasamız Trabzon mebusu Hasan, Riyaseticümhur umumi kâtibi Ruşen Eşref, Ali Muzaffer, Hâmit, Baki, Mecdi Sadrettin ve Naşit Hakkı Beylerden mürekkeptir.

Murahhaslarımız, rıhtımda bir çok zevat tarafından karşılanmışlardır. Hasan ve Ruşen Eşref Beyler bu akşamki trenle Ankaraya gideceklerdir.

Gıdasız çocuklar

(Başı 1 inci sahifede)

takdirde bu çocukların aç kalacağını söylemişlerdir. Bu işe tahsis edilen para geçen sene 18 bin lira iken bu sene ancak 7000 liradır. Toplantıda çocuk adedini azaltmaktan ise iaşe masrafından kısmak için tetkikat yapılmıştır. Eyüp nahiyesi mümessilleri bir çocuğun iaşesinin üç kuruşla kabil olduğunu ileri sürmüşler ve formüllerini anlatmışlardır. Müzakere neticesinde bir çocuk için bir öğün iaşe bedeli dört kuruş olarak tespit edilmiştir. Bu vaziyette de ancak 2000 çocuğun iaşesi kabil olabilmektedir. Geçen sene 4000 çocuğun iaşe edilmiş olmasına nazaran şimdi 2000 çocuğu gıdasız bırakmak vaziyeti hâdis olmaktadır. Mümessiller bu vaziyet karşısında hiç bir çocuğun aç kalmasına kail olamıyacaklarını, halkın da çocuklarımızın aç kalmaması için yardım edeceğinden emin olduklarını söylemişlerdir. Neticede umumî merkezin geri aldığı yardımma devam etmesi için âcilen müracaate karar verilmiştir.

Macar dostluğu ve bir eser

Macaristan Turizm işleri müşavirliği Türk - Macar kılavuzu adlı Türkçe bir eser yazarak belediyemize ve alâkadar müesseselerimize göndermiştir.

Bu eserde Türk — Macar dostluğunu gösteren tarihî resimler ve tablolar da vardır. Belediye seyyahin müdürlüğü de bu esere cevap vermek için Macarca resimli bir kılavuz neşrine karar vermiştir. Bu kitapta müzelerimizde ve kütüphanelerimizde tarihî Macar dostluğunu gösteren eserlerin fotoğrafları da bulunacaktır.

Fırka ocağına davet

C. H. F. Şişli nahiyesi Meşrutiyet Ocağından:

Ocağın aylık toplantısı 22 - 11 - 933 çarşamba günü saat 21 de fırkanın Şişli nahiyesi merkezinde yapılacağından ocağa kayıtlı azanın teşrifleri rica olunur.

Başvekilimizin Beyanatı

(Başı 1 inci sahifede)

ve sanayi mıntakalarının terakkisi, amelenin kabiliyetine bağlıdır. Kabiliyet dediğim zaman bilgi ve ihtisası, nizamı, iyi geçinmeyi, işleticilerle ahenk içinde çalışmayı murat ediyorum. Bütün bu noktainazarlardan intibaım müspettir. Zonguldaktan yakın zamanda tekrar görüşmek üzere, muhabbetle ayrılıyorum.,,

Zonguldak'tan ayrılırken

ZONGULDAK, 79. A. A. — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri bugün refakatlerinde İktisat Vekili Celâl Beyfendi ve diğer zevat olduğu halde Üzülmez maden mıntakasının kömür işletme plânlarını ve istihsalâta ait raporları tetkik etmişler ve müteakiben Türk iş şirketinin çocuk bahçesinde küçüklerin müsamerelerini görmüşler ve memnun olmuşlardır. Paşa Hazretleri öğleden sonra şehre inerek Süleyman Sırrı Bey maden ocağı kömür işletme tesisatını tetkik buyurmuşlardır.

Bundan sonra belediyeye giderek belediye meclis azalarını kabul etmişler ve hatıra defterine el yazılarile " Zonguldağa selâm " ibaresini yazıp imza ve ihda buyurmuşlardır. Paşa Hazretleri bundan sonra maden idaresine gitmişler, maden idaresi memurlarını ve fen heyetini ve amele birliği idare heyetini kabul buyurmuşlar ve burada harita üzerinde havza ocaklarına ait tetkikatta bulunmuşlardır ve izahat almışlardır.

Başvekil Hazretleri, saat 16 da iskeleyi dolduran halkın ve işçi kitlelerinin candan tezahurları arasında motöre binerek vapura azimet buyurmuşlardır.

İskelede halkevi muzikası, polis ve jandarma müfrezeleri, İzciler ve mektepliler, memurlar ve bütün halk tarafından selâmlanmış ve uğurlanmışlardır. Vali ve fırka reisi ile vilâyet erkânı fırka teşkilâtı ve halkten mürekkep kafileler motörlerle vapura kadar Başvekil Paşa Hazretlerini teşyi etmişler, limanda bulunan büyük, küçük bütün gemiler donatılmış oldukları halde düdükler çalarak kendilerini selâmlamışlardır.

Paşa Hazretleri, Gülcemal vapuru ile limandan ayrılırken Zonguldağa tekrar geleceklerini vait buyurmuşlardır.

Başvskil Hz.nin avdeti münasebetile..

Başvekil İsmet Paşa Hazretlerile İktısat Vekilimiz bugün Zonguldaktan avdet edeceklerinden Ticaret Odası idare heyetinin pazartesi günleri icrası mutat olan toplantısı dün yapılmıştır. İçtimada Odanın yeni bütçesi etrafında da görüşülmüştür. Bütçede esaslı değişiklik olmıyacağı anlaşılmaktadır.

Kız talebe Yurdu açıldı

(Başı 1 inci sahifede)

kıyet dilemiş, Birliği tebrik etmiştir. Bundan sonra Kadınlar Birliği Reisi Lâtife Bekir Hanım bir nutuk söyliyerek yurdun nasıl açıldığını, gayesi ne olduğunu izah etmiştir. Bundan sonra yurt talebesinden Lâmia Şerif Hanım bu nutuklara mukabele ederek yüksek tahsilde bulunan genç kızlara böyle bir yuva kurulduğu için Kadınlar Birliğine teşekkür etti. Bundan sonra davetlilere çay ikram edildi.

Yurdun talebesi şimdilik 23 hanımdır. Müracaat vukubulduğu takdirde daha fazla talebe için yer hazırlanmıştır. Yurtta aylık ücret 22 liradır.

Buraya taşradan tahsil için İstanbula gelen ve yüksek mekteplerle üniversite fakültelerine devam eden talebe kabul edilmektedir. Aylık ücret olan 22 lira içinde yemek dahildir.

Yurttaki talebenin vaziyeti daimî bir kontrol altında bulundurulmak için Kadınlar Birliğinden bir heyet seçilmiştir.

Milliyet'in romanı: 67

ESRARSIZ HAYAT

Hollywood'da sinema yıldızlarının romanı

Yazan: VİCKİ BAUM *Tercume: KÂMRAN ŞERİF*

tekrar gelebileceği yolunda müphem bir his. Winslow sıcak. Ölü ve toz içinde.... Karanlık çöküyor, vitrinler aydınlanıyor. Beraber gidip eczahaneden kömür alıyorlar. Üç kutu birden. Otele gidiyorlar. İstasyon yanında sim sarların indiği bir otel. Divanhanede bir çok insanlar salıncaklı koltuklara kurulmuşlar.

Oliver uzun müddet aynanın karşısında durup yüzüne bakıyor; nasıl olup ta kendi kendine benzemediğine hayret ediyor. Evet. Siması da değişmiş. İsmine varıncıya kadar. Edward O. Drake. Evet, Edward O. Drake'in keyifsiz olmağa, tayyarede hastalanmağa, gülünç bir tarzda hareket etmeğe, sancılanmıya, ikinci sınıf otellerde oturmağa, gazeteciler, kadınlar ve halk tarafından rahat bırakılmağa hakkı vardır. Evvelce de böyle bir istihâle geçirmişti. Oxford Darülfununu talebesi, diplomat oğlu Edward Drake, sinema aktörü Oliver Dent olmuştu.

Dünyanın en güzel adamı, parıl parıl tebessümlü afiş oldu. Tekrar bir istihale geçirip kendi şahsiyetinden kaçmak, Oliver Dent'i ortadan kaldırmak hoş bir şey olacaktı. Gelecek filme kadar Oliver Dent yok.

— Tamam. Bırak Allahını seversen.. Evet biliyorum: Gelecek filme kadar.. Haydi Tobias, merak etme.. Seninle Clearwarter'e gidip nah böyle sazan balıkları tutacağız...

Aynada diline baktı: Biraz evvel yediği kömür pastillerinden dili simsiya olmuştu. İyileşmişti. Ağrı yok. Müphem bir endişe.

— Evet, Tobias, gel yanımda yat, uyu...

Yatıp gözlerini kapadı. Köpeği ayaklarının dibine uzanmış, kendisini ısıtıyordu. Aldığı kömürün tesiri ile midesinin kadife gibi yumuşadığını hissediyordu.

— Siyah kadife gibi. Güzel. Lâtif. Merkep balığı gibi. Merkep balığı pek çok. İçi simsiyah. Rodosta merkep balığı var... Donka'nın hasreti mi dersin? Evet, hâlâ... Daima... Allah rahatlık versin, Donka! Gümüş gibi sazan balıkları zıp zıp sıçrayorlar. turp gibi bir adam. Artık hiç bir ağrı yok. Artık hep siyah kadife...

* * *

Ertesi Salı günü genç bir adam Clearwater - Cottage'e geldi, banyolu bir oda istedi. Delikanlı saat yarımda Scattle'den hareket eden otobüsle gelmiş, beraberinde gayet kirli, fakat gayet memnun bir küçük köpek getirmişti. Senenin o mevsiminde, yani Pazar ortasında otobüs Clearwater - Cottaye'de durduğu zaman ortalık henüz aydınlık bulunuyordu. Fakat güneş dağların arkasında kaybolmuştu; gölün yarısından fazlası da karanlıktı.

Clearwater - Cottage'in banyolu yalnız iki odası vardır. Bu odaların ikisi de meşğuldü, faakt birinci katta bir oda daha vardı ki, banyo dairesinden iki kapı ile ayrılmıştı. Delikanlı bu odayı gezdi; odada bir karyola, bir salıncaklı koltuk bir de masa vardı; elbise dolabı açıktı; duvarlar henüz boyanmış boya kokuyordu. Yerde Amerika yerlilerinin yaptıkları kırmızı beyaz bir halı. Pencere büyük ve lodosa nazırdı. Gölün bir ucu görünüyor karşı sahilde dağın profili yükseliyordu. Dağ da zaten al ve mavi bir kitleden ibaretti zira güneş epeyi evvel arkasında gurup etmiş, semayi sarıya boyamıştı. Limon kabuğu gibi açık, güzel bir sarı. Pencerenin altında bostan vardı; buradan salatalık ve yeşil lahana kokuları geliyordu. Bir bal kabağının iri yaprakları arasında kurşunî iki sincap oynaşıyorlardı. Bir ipte gömlekler kuruyordu; dağdan doğru biraz rüzgâr estikçe gömleklerin kolları hafif hafif sallanıyordu. Bahçeden çıkan bir yol, bir müddet gölü takip ettikten sonra, yukarıda ormanın içinde kayboluyordu. Ondan sonra caddenin kenarında orman başlıyordu. İskelede üç çocuk oturmuş, bacaklarını sarkıtmışlardı: Bunlardan biri tahminen beş yaşında bir kız çocuğu, diğer ikisi de daha kabaca iki erkekti; bunlar ikize benziyorlardı. İhtimal erkek çocuklardan biri gölde balık tuttuğu için hiç gürültü etmiyorlardı... Küçük dalğalar, hemen işidilmiyecek kadar hafif gürültülerle iskelenin ayaklarına ve zincirlerine bağlı kırmızı kayığa çarpıyordu. Delikanlı bir müddet baktı. Uzun boyunlu üç yaban ördeği bir müselles vaziyette geldiler ve hafif bir hızla göle dokundular. O zamana kadar odun biçmekte olan bir adam durdu. Sükûnet daha derinleşti.

Delikanlı odaya doğru döndü. Açık renkli komodinin üstünde İncil duruyordu. Yanında su dolu bir kapla mavi bir bardak vardı. Kabın içinde buz olmadığı halde su serin gibi duruyordu: Kap boğulanmıştı. Adam bir bardağı doldurup içti ve köpeğine sordu:

— Tobias, sen de susadın mı?

Köpek odaya girelidenberi yüzünü yeni badanalanmış duvara dönmüş, duvarda bir aşağı bir yukarı dolaşan yeşil renkli ufacık bir örümceği asabiyetle seyrediyordu. Art ayağı ile toz dolu kulağını kaşıyordu. Efendisi çağırınca bu hareketi yarıda bıraktı ve ayağı kulağında durdu ve ancak kuyruğiyle cevap verdi.

— Burada bir müddet kalıp balık tutacağım. Takımlarımı Scattle'den getirdim. Hepsi antrede duruyor. Balık tutmak için nizam nedir? Gölde balık tutmak istemem, yukarıda ırmakta sazan balığı tutmak isterim.

— Mister Colmore size lâzım gelen malûmatı verir. Müşterilerin ruhsatiyelerini filân daima o hazırlar.

Bu sözleri, çiçekli basma bir entari giymiş, bacakları esmer, kolları çıplak genç ve güzel bir kadın olan lokantacı söylemişti.

— Mister Colmore buranın sahibi mi?

— Evet, kocam.

— Mersi, Misis Colmore. Köpeğime biraz su verseniz... Sonra bavulum hâlâ aşağıda. Burası çok rahat.

— Evet. Biraz tenhadır. İnsan bir müddet oturunca alışır. Sonra radyomuz da var.

— Alâ.

(Bitmedi)

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI
Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak sipar işler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamammı gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi : İstanbul, Şeker Telefon No. 24470. 8073

Konya Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Konya merkezinde inşa edilecek olan doğum ve çocuk bakım evinin inşaat ve tesisat bedeli keşfi (56183) lira 17 kuruş olup tanzim kılınan mukavele ve şartnamei fenniyesi ahkâmına tevfikan inşaatı kapalı zarf usulü ile münakasaya çıkarılmıştır.

2 — İhale 14-12-933 tarihine müsadif Pazar günü saat on beşte Konya Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

3 — Taliplerin bu gibi inşaatı ikmal etmiş bizzat mühendis veya mimar olduğuna veyahut bu evsafı haiz bir mühendis veya mimarla iştiraki mesai etmiş bulunduğuna dair noterden musaddak vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

4 — Bu hususta tanzim edilen proje resimleri şartname ve mukavelename sureti musaddakaları on lira bedel mukabilinde Konya Vilâyeti Daimî Encümen kaleminden alınabilir.

5 — Talipler yevmi ihaleden evvel projeleri tetkik ve mahallen tatbik ettiktten sonra münakasat kanununun onuncu maddesi mucibince ve eceklerini teklifnameye vesaiki matlubeti raptetmeleri muktazidir. (6361)

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLÂNLARI

Mubayaasma lüzum görülen 80,000 adet kayın traversin kapalı zarfla münakasası 11-12-933 pazartesi günü saat 15 te Ankarada İdare Merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde onar liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (6396)

İSTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Beher metre murabbaına 25 lira kıymet konulan Saraçhane başında tramvay caddesinde kâin belediye malı 11,10 metre murabbaı arsa satılmak üzere açık müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar şeraiti anlamak üzere her gün Levazım müdürlüğüne, müzayedeye girmek için de 21 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 11-12-933 pazartesi günü saat on bese kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (6399)

Haseki Hastanesine lüzumu olan alâtı tıbbiye, tahliliye ve cerrahiye kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak ve listeleri görmek üzere her gün Levazım müdürlüğüne müracaat etmeli, münakasaya girmek için de 412 liralık teminat makbuz veya mektubu ile tek'if mektuplarını 11-12-933 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî Encümene vermelidirler. (6397)

Marmara Üssübahri Kumandanlığı Satınalma Komisyonundan:
10000 Kilo Kuru Üzüm

Deniz Efradı ihtiyacı için yukarda mıktar ve nev'i yazılı erzakın alenî münakasası 4 Birinci Kânun 933 pazartesi günü saat 14 te İzmitte kumandanlık Satınalma komisyonunda icra edilecektir.

Şartname sureti musaddakası komisyondan ve İstanbulda Deniz Levazımı Satınalma komisyonu reisliğinden alınabilir. Taliplerin yüzde 7,5 nisbetinde teminatı muvakkate akçelerile komisyona müracaatları ilân olunur. (6220)

8509

ZAYİ MÜHÜR — Ahmet namına 933 tarihile mahkûk mühürümü zayi eylediğimden bu mühürün hiç bir kimse yedinde senedim yoktur. Atiyen bu mühürle senet zuhur ederse hükmü olamıyacağını ilân ederim. Sıraservilerde sakin Ahmet. (10054)

DOKTOR
Rusçuklu Hakkı
Galatasarayda Kanzük eczahanesi karşısında Sahne sokağında 3 numaralı apartımanda 1 numara.
8062

Dr. Hafız Cemal
Dahiliye mütehassısı
Cuma pazardan başka günlerde sabahleyin (9 - 11) Beyoğlu - Taksim - Altın bakkal No. 2 Telefon 42519. Öğleden sonra (2.30 - 6) İstanbul Divanyolu No. 118 Telefon 22398.
Perşembe günleri sabahleyin Beyoğlundaki kışlık ikametgâhta fukara meccanen. 8530

Beyoğlu Sulh birinci hukuk hâkimliğinden :

Maliye Vekâleti Muhakemat müdiriyetinin Galatada Selâmet hanında 24 No. da Eczacıoğlu Mehmet ef., aleyhine avans olarak mülga Bahriye nezareti mutemedinden aldığı 300 liranın istirdadı davasının gıyaben cari muhakemesinde müddei vekili tarafından senet ibraz ve imzanın inkârı halinde istiktap ve tatbikat talep ve sabit olmazsa yemin teklif kılındığından bahsla muameleli gıyap kararının ilânen tebliğine ve emri muhakemenin 23-12-933 saat 10 talik kılınmış olduğundan beş gün içinde itirazen vakti mezkûrda bizzat hazır bulunulmadığı veya vekil gönderilmediği takdirde muhakemenin intaç edileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (10059)

Marmara Üssübahrî Kumandanlığı Satınalma Komisyonundan:

Cumartesi günü 20,000 kilo Pirinç 9 1.Kânun 933 saat 10 da.

Cumartesi günü 20,000 kilo Sabun 9 1. Kânun 933 saat 14 te.

Deniz Efradı ihtiyacı için yukarda nevi ve mıktarları yazılı iki kalem erzakın alenî münakasası hizalarında yazılı tarih ve saatlerde İzmitte Kumandanlık Satınalma Komisyonunda icra edilecektir. Şartname musaddak suretleri Komisyonumuzdan ve İstanbul'da Deniz Levazımı Satınalma Komisyonundan alınabilir. Taliplerin yüzde 7,5 nisbetinde teminatı muvakkate akçaları ile Komisyonumuza müracaatları ilân olunur. (6223) 8532

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı Istanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — 3928 çift Yün Çorap ve 3928 çift Pamuk Çorap kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasa Şartları kâğıdının tasdikli suretleri komisyondan alınabilir.

3 — Münakasa 6-12-933 tarihine raslayan çarşamba günü Yün Çorap için saat 14 te ve Pamuk Çorap için saat 15 te ayrı ayrı yapılacaktır.

4 — İstekliler belli saatlerden evvel ayrı ayrı yüzde 7,5 muvakkat teminatlarile birlikte teklif mektuplarını Komisyona getirsinler.

5 — Nümuneler her gün komisyonda görülebilir.

8539 (6240)

İstanbul Emrazı Akliye ve Asabiye Hastanesi Müdür ve Sertebabetinden:

Cumartesi :	Akıl ve Sinir Fahrettin Kerim B.		Fizikoterapi Kemal Osman Bey.
Pazar :	Kulak, Boğaz, Burun Mahmut Nedim B.		İç Hastalıkları. Kamereddin Bey.
Pazartesi :	Akıl ve Sinir Esat Raşit Bey.	Göz Ahmet Cevdet B.	Fizikoterapi Kemal Osman B.
Salı	Akıl ve Sinir Cevat Zekâi B.	Diş Cemal B	
Çarşamba :	Akıl ve Sinir İsmail Ziya Bey.	Rontken Şükrü B	Fizikoterapi Kemal Osman B.
Perşembe :	Cerrahi Hami Bey.	Diş Cemal B.	

Yukarıda gösterilen günlerde Bakırköyünde akıl ve sinir hastalıklarına mahsus müessesede saat ondan bire kadar müracaat eden herkes bedava muayene ve tedavi edilir. (6359)

Istanbul Asarıatika Müzeleri Umum Müdürlüğünden:

İstanbul Asarıatika Müzelerile, Topkapı Sarayı ve Türk ve İslâm eserleri müzeleri hademe ve bekçilerinin ayın on altısında icra kılınan elbise ve kasket münakasasında talep olunan en az fiat dahi mübayaat komisyonunca gali görüldüğünden münakasanın icrası eski şartlar dahilinde 26 Teşrini sani 933 Pazar günü saat 14 te talik edilmiştir. Şartları anlamak isteyenler Salıdan maada her gün müzeler Dahiliye Müdürlüğüne müracaat etmelidirler. (6384)

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Tıp Fakültesi açış derslerinin bu haftalık programı aşağıda gösterilmiştir. Alâkadar olanların teşriflerini rica ederim.

20 İkinci Teşrin 1933 pazartesi günü saat on yedide Üniversite Merkez Binasında büyük dershanede ikinci Dahiliye Seririyatı Ordinariyüsü Prof. Dr. Tevfik Salim Paşa tarafından "Tarih dönümünde Türk Serriyatı."

23 İkinci Teşrin perşembe günü saat 17 de Üniversite Merkez binasında büyük derhanede Umumî Fizyolozi Ordinariyüsü Prof. Dr. Winterstein tarafından. (6401)

İnhisarlar U. Müdürlüğü
Alım, Satım Komisyonu ilânları.

Pazarlıkla (25) Ton Mazot satın alınacaktır. Taliplerin Şartnameyi gördükten sonra yüzde 7,5 teminatlarını hamilen 25-11-933 cumartesi günü saat 14 te Galatada Alım, Satım komisyonuna müracaatları. (6260)

PERTRIX

PERTRİKS cep fenerleri
PERTRİKS anut bataryaları
Dünyada mevcut pillerin fevkindedir. Toptan ve prakende satlş. Türkiye umumî vekili
ELEKTRON
Müessesatı, Galata
Ahmet Rüştü Z. Mehmet Hayri
(9806)

3 üncü kolordu ilânları

Çorlu Askerî SA. AL. KO. dan :

Çorludaki kıt'at hayvanatı ihtiyacı için 160,000 kilo yulaf münakasaya konmuştur. İhalesi 28-11-933 salı günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek veya almak üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teminatlarile Çorluda Askerî SA. AL. KO. na müracaatları. (8375) (6039) 8336

* * *

Kırklareli Hudut Taburları için 39,000 kilo un açık münakaas ile alınacaktır. İhalesi 2-12-933 cumartesi saat 14 tedir. İsteklilerin şartnameyi görmek için her gün münakasasına gireceklerin belli gün ve saatte Sa. Al. Ko. na gelmeleri. (479) (6157) 8399

* * *

Kayseri K. O. SA. AL. KO. dan :

Kayserideki kıt'at ihtiyacı için 235,000 kilo ekmek kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 14-12-933 perşembe günü saat 10 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Kayseride K. O. SA. AL. KO. na müracaatları. (3391) (6388)

* * *

İzmit Fırka SA. AL. KO. dan :

İzmit ve Tuzladaki kıt'at ihtiyacı için 212,100 kilo arpa kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 16-12-933 cumartesi günü saat 10 dadır. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile İzmitte Fırka SA. AL. KO. na müracaatları. (3392) (6389)

* * *

Çorlu Askerî Satınalma Komisyonundan :

Açık münakasa ile yaptırılacağı ilân edilen Çorlu kışlasının helâ lağımları inşasına talip çıkmadığından pazarlığa konmuştur. İhalesi 27-11-933 pazartesi günü saat 15 tedir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak için de o gün ve vaktinden evvel Çorluda Askerî Satınalma Komisyonuna müracaatları. (3389) (6362)

Deniz Yolları İşletmesi
ACENTALARI :
Karaköy - Köprübaşı Tel. 42362
Sirkeci Mühürdar zade han Tel. :22740

Mudanya Postaları Cuma, Pazar, Salı günleri yapılacaktır.
Bandırma Postaları Cumartesi, Pazartesi, Perşembe günleri yapılacaktır. Bu hatta Adnan vapuru tahsis edilmiştir.
Bartın Postaları Pazartesi, Perşembe günleri yapılacaktır.
Perşembe Postaları gidiş ve dönüşte Akçaşehire uğrayacaktır.
Karabiğa Postasına her Çarşamba Bandırma vapuru kalkar. (6283) 8581

İzmir Sür'at ve İskenderiye Postası
İzmir vapuru 21 İkinci Teşrin Salı 11 de Galata rıhtımından kalkarak İzmir, Pire, İskenderiye'ye gider. (6374) 8676

Ayvalık İkinci Aralık Postası
Mersin vapuru 20 İkinci Teşrin Pazartesi 17 de İdare rıhtımından kalkarak Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Altın Oluk, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönecektir. (6375) 8676

Karadeniz Birinci Aralık Postası
Karadeniz vapuru 21 Teşrinisani Salı 18 de Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrar. (6377) 8676

Antalya Postası
Antalya vapuru 22 İkinci Teşrin Çarşamba saat onda Sirkeci rıhtımından kalkar. Gidişte İzmir, Küllük, Bodrum, Fethiye, Antalya'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Finike, Çanakkale ve Geliboluya uğrar. (6402)

Türkiye İş Bankasından:

15 T. Sani 933 tarihinde Donanma Cemiyeti tahvilâtının icra edilen 53 üncü keşidesinde ikramiye ve amorti isabet eden tahvilâtın tertip ve sıra numerolarını gösteren cetveldir.

TAHVİLÂT TERTİP NUMEROLARI
1089, 3216, 4411, 2451, 4852. 5432, 5866, 6641, 7715, 8948, 9610

İKRAMİYE İSABET EDEN NUMARALAR

İkramiye TL.	Tertip No.	Sıra No.
1000	2451	4
300	9610	50
100	6641	52
100	3216	56
50	4852	69
50	9610	23
10	4411	59
10	9610	59
10	5432	12
10	8948	44
10	4411	71
5	8948	18
5	5432	40
5	5432	2
5	9610	47
5	2451	17
5	2451	36
5	2451	84
5	7715	13
5	2451	27
5	8948	11

Balâdaki tertiplerin hizalarında gösterilen sıra numaralarından mütebaki ayni tertiplerin diğer sıra numaralarına ve 1089, 5866 numaralı iki tertibe kâmilen amorti isabet etmiştir. İkramiye ve amorti bedeli 22 T. Sani 933 tarihinden itibaren tediye edilecektir. Amorti bedeli beher tahvil için bir TL. on K. tur.

İş ve İşçi

Milliyet bu sütunda iş ve işçi istiyenlere tavassut ediyor. İş ve işçi istiyenler bir mektupla İş büromuza müracaat etmelidirler.

İşçi aranıyor

Doktor muayenehanesinde çalışacak okur yazar hanım aranıyor. Karaköy Yüksekkaldırım başında Şevket Paşa han numara 7 — 9 saat on iki bir ve beş altı arasında müracaat.

Mersin Ziraat Bankasından:

No. sı	Cinsi	Mahalle ve Mevkii	Mal sahibi	Kapu No.	Devir Kıymeti Lira	Muhammen Kıymeti Lira
11	Hane maa 11 Dükkân	Mahmudiye	Angeli	Muhtelif	51,000	15,000
12	Hane maa bir mağaza	„	„	10/12	10,000	5,000
34	Hane maa 10 dükkân	Mahmudiye	Tataraki	Muhtelif	49,500	12,000
35	Hane maa 6 dükkân	„	Ermiyoni	„	37,000	11,000

1 — Yukarda vasıfları yazılı gayri mübadillere ait mülkler kapalı zarf usulile ve peşin para ile mülkiyetleri satılmak üzere 7/11/933 tarihinden itibaren 21 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. İhaleleri 27/11/933 yirmi yedi ikinci teşrin 933 pazartesi günü öğleden evvel saat onda Mersin Ziraat Bankasında yapılâcaktır.

2 — Taliplerin muhammen kıymeti üzerinden yüzde yedi buçuk nisbetinde muvakket teminat akçesini ihale saatinden evvel Ziraat Bankası veznesine yatırmaları lâzımdır.

3 — Daha fazla izahat almak isteyenler ihale gününe kadar her Bankaya müracaat edebilirler. [6353]

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 8064

8067

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

8000 Kilo Süt 3000 Kâse yoğurt	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 10 da.
5000 Kilo süt	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 11 de.
34550 Kilo ekmek	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 13 te.
53568 kilo yaş sebze	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 14 de.
10752 kilo yaş sebze	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 15 te.
8905 Kilo sığır eti 1816 Kilo kuzu eti	Açık münakasası: 29 Teşrinisani 1933 çarşamba günü saat 16 da.

İstanbul deniz efradı ile Heybeliada deniz harp mektebi ve lisesi talebe ve efradının altı aylık iaşeleri ihtiyacı için yukarıda cins ve mikdarı yazılı erzak münakasaya konulduğundan şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve itasına talip olacakların da münakasa gün ve saatlerinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (6012) 8279

Dr. İHSAN SAMI

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur. (9329)

8346

Müderris Dr. Raşit Tahsin

Akıl ve sinir hastalıkları mütehassısı Cumartesi, pazartesi, çarşanba, perşembe saat 2 - 5 — Kadıköy, Altıyolağzı civarı Tel. 60457 (1006)

8681

İstanbul birinci iflâs memurluğundan :

Asma altında yaldız hanında mevcut ve bir müflise ait fotoğraf alât ve levazımı şehri halin 26 ıncı Pazar günü saat 14 te açık artırma ile satılacağından talip olanların mahalinde hazır bulunmaları ilân olunur. (10060)

İstanbul Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Maltepe Askerî Lisesi için bir Reis koşum hayvanı pazarlıkla satın alınacaktır. Talip olanların 21-11-933 salı günü saat 14 te Hayvanları Dolma Bahçede Hayvan Hastahanesine getirmeleri. (537) (6261) 8510

* * *

Piyade Atış mektebi ihtiyacı için sekiz kalem elektrik malzemesi 21-11-933 salı günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün pazarlığına gireceklerin belli saatte Merkez Kumandanlığı Satın alma Komisyonunda hazır bulunmaları. (540) (6264) 8513

* * *

Topçu Nakliye mektebi için bir reis hayvan pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin 21-11-933 salı günü saat 14 te hayvanlarını Dolmabahçedeki Hayvan hastanesine getirmeleri. (541) (6265) 8514

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıtaat ve müessesat ihtiyacı için alınacak olan 3000 kilo sirkeye verilen fiat gali görüldüğünden münakasası 23-11-933 perşembe günü saat 15 te tehir edilmiştir. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (559) (6340) 8613

* * *

Fen Tatbikat mektebi için telsiz labratuarı malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 22 Teşrinisani 933 çarşamba günü saat 15,30 da icra edilecektir. Taliplerin belli saatinde ve Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (570) (6365) 8660

* * *

Fen Tatbikat mektebi ihtiyacı için telsiz labratuarı malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 22 Teşrinisani 933 çarşamba günü saat 16 da icra edilecektir. Taliplerin belli saatinde ve Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (569) (6368) 8662

* * *

Süvari Binicilik mektebi ve Süvari Bölüğü ile Gedikli efradı ve talebelerin ihtiyacı olan 3800 kilo yataklık kuru ot pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 23 Teşrinisani 933 perşembe günü saat 15 te icra kılınacaktır. Taliplerin evsafı görmek üzere her gün belli saatinde Komisyonda hazır bulunmaları. (571) (6369) 8663

* * *

Harbiye mektebi talebelerinin ihtiyacı için alınacak olan 1500 çift terliğe verilen fiat pahalı görüldüğünden 26-11-933 pazar günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve pazarlığına gireceklerin belli saatinde ve Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (573) (6395)

* * *

Askerî Tıbbiye mektebi ihtiyacı için alınacak olan 250 adet karyola on bir lirada talibi uhdesinde olarak münakasası 26-11-933 pazar günü saat 14,30 talik edilmiştir. Daha aşağısına talibi varsa mezkûr gün ve saatte Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (575) (6392)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut kıtaat ve müessesat ihtiyacı için 30,000 kilo beyaz peynir 16-12-933 cumartesi günü saat 16 da kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına girişeceklerin belli saatten evvel teklif mektuplarını Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonuna vermeleri. (543) (6267)

* * *

Maltepe Askerî lisesi ihtiyacı için 3000 metre nevresimlik bez 12-12-933 pazartesi günü saat 14 te alenî münakasa ile satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına gireceklerin belli saatinde ve Merkez Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (568) (6367)

* * *

Harbiye mektebi ihtiyacı için alınacak olan 11 bin kilo makarna ile iki bin kilo şehriyeye verilen fiat pahalı görüldüğünden münakasası 26-11-933 pazar günü saat 15 tehir edilmiştir. Şartnamesini göreceklerin her gün ve münakasasına girişeceklerin belli saatinde ve Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda hazır bulunmaları. (574) (6394)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Herkesin aradığı, Herkesin beğendiği

1934 Senesine ait

TAKVİMİ RAGIP

Nefis bir surette tab'edilmiştir, Arabî ayların gureleri ve mübarek günler İstanbul rasathanesinden alınmıştır. Herkese lâzım olan en mühim malûmatı, tarife ve ölçüler kanunları gibi mühim kanunları, Yeni vilâyet teşkilâtını ve ayrıca da yeni teşkilâta göre on renkli bir Türkiye Cümhuriyet haritasını ihtiva eder.

Fiyatı: 25 citlisi 35 kuruştur

Naşiri: Kanaat Kütüphanesi [10047]

Paspas mevsimi geldi

Her paspasın dayanması ayni değildir.

Mağazamızdaki paspasları, rütubete karşı gelen linoleum ve muşamba, lâke ve bronz karyola, kontrplâk sandalye, döşemelik muhare kadife ve gobelen, masa ve örtüleri, son moda file ve tül perdeler ,muşambalar, beyaz ve yeşil storların cinsleri iyi ve fiyatları ehvendir. Bir kerre tetkik ediniz.

GALATA MEFRUŞAT PAZARI

Fizuli İbrahim ve Kilitis, Galata Tünel caddesi 24 Tel. 43957

8421 (6706)

Evlenecek ve apartmanlarını döşeyecekler için

PEK MÜHİM FIRSAT

Piyasada hiç bir mobilyacının rekabet edemiyeceği derecede mallarını ucuzlatan yegâne mobilya mağazası : İstanbulda Rizapaşa yokuşunda 66 No.da

Asrî Mobilya Mağazası

dır. Bilhassa İngiliz garanti sarı kesme ve beyaz lâke karyolalarında

BÜYÜK TENZİLÂT YAPILMIŞTIR.

Telefon: 23407 — AHMET FEVZİ (9525)

8457

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

130 kalem kimya âlât ve edevatı: Alenî münakasası: 4-12-933 pazartesi saat 14 te.

Deniz Kimyahanesi ihtiyacı için yukarıda mikdarı yazılı 130 kalem kimya âlât ve edevatı 4 birinci kânun 933 pazartesi günü saat 14 te alenî münakasa ile alınacağından talip olanların yevmi mezkûrda şartnamesini görmek isteyenlerin de her gün Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (6190) 8467

EVKAF MÜDİRİYETİ İLÂNLARI

	Müddeti İcarı
1 — Hocapaşa, Emirler, Tramvay caddesinde 42-44 No. Dükkân.	934 Mayıs nihayetine kadar
2 — Çarşıda divrik sokağında 16 No. dükkân.	„ „ „
3 — Kızıltoprak Tuğlacı Mustafa ağa cami sokağında 21 No. dükkân.	„ „ „
4 — Çarşıkapı makasçılarda mescit mahalli	936 „ „ „
5 — Saray burnu kale haricinde boş arazi	936 „ „ „

Balâda muharrer emlâk hiazlarında gösterilen müddetlerle kiraya verileceğinden müzayedeye vazolunmuştur. Taliplerin yevmi ihale olan 25-11-933 cumartesi günü saat on beşe kadar Evkaf müdürlüğünde vakıf akarlar kalemine müracaatları. (5956) 8175

Edirne Evkaf Müdüriyetinden:

Eritilen kurşunlardan çıkan ve Evkaf dökümhanesinde mevcut olan takriben (2000) kilo kurşunlu torak satılmak üzere müzayedeye çıkarılmıştır. İhalesi 23-11-933 perşembe günü saat on beşte icra kılınacaktır. Her türlü tafsilât Evkaf Dairesinden alınır. (5961) 8339

Kartal Tapu İdaresinden:

Başı büyük karyesinin kariye derununda 1274-32 numaralı kerim nine namı diğer Ahmet baba tekkesinin tapu kaydı mevcut olmadığından ve bilâ senet bilâ niza kırk elli seneden beri Evkaf İdaresi tarafından tasarruf edilmekte olduğundan bu kere mezkûr mahallin Evkaf İdaresi namına senetsiz tasarrufata kiyasen tapuya tescil edileceğinden bu bapta iddiai tasarruf edenlerin vesaiki resmiyelerile 15 gün zarfında Kartal Tapu İdaresine müracaatları ilân olunur. (6380)